

Stichting
Andreas College

Limes

Pieter Groen

Rijnmond

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
te Katwijk e.o.

JAARVERSLAG 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag 2018	
1. Algemeen	4
2. Verslag Raad van Toezicht over het jaar 2018	6
3. Governance	8
4. Onderwijs	9
5. Kwaliteitszorg	13
6. Onderzoek en Internationalisering	14
7. Personele zaken	15
8. Huisvesting en materiele zaken	18
9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	19
10. Financiële zaken	20
10.1 Financiële positie en kengetallen	20
10.2 Financiële gang van zaken in 2018	21
10.3 Treasury	23
10.4 Continuïteitsparagraaf	23
Jaarrekening 2018	
A.1.0 Grondslagen voor waardering	31
A.1.1 Balans per 31 december 2018 na resultaatbestemming	33
A.1.2 Staat van baten en lasten over 2018	34
A.1.3 Kasstroomoverzicht over het jaar 2018	35
A.1.4 Toelichting behorende bij de balans per 31 december 2018	36
A.1.5 Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten over 2018	41
A.1.6 Verbonden partijen	44
A.1.7 WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	45
Overige gegevens	
1. Controleverklaring	47
2. Resultaatbestemming	50
3. Gebeurtenissen na balansdatum	50

Voorwoord

U leest het jaarverslag 2018 van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.. Met dit jaarverslag legt de stichting verantwoording af over de ontwikkelingen en behaalde resultaten in het jaar 2018.

Het jaarverslag 2018 bestaat uit een bestuursverslag inclusief het verslag van de Raad van Toezicht, de jaarrekening en overige gegevens. In het bestuursverslag wordt verslag gedaan van de belangrijkste elementen van het gevoerde beleid. De jaarrekening betreft de financiële situatie op de balansdatum en de financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar. Het jaarverslag is opgesteld onder het regime van de inmiddels vertrouwde richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het toepassen van deze richtlijnen past goed in het creëren van gezonde bestuurlijke verhoudingen, waarbij het onderwijs als professionele sector jaarlijks laat zien hoe op professionele wijze invulling wordt gegeven aan de door politiek en maatschappij aan het onderwijs gegeven onderwijskundige en pedagogische opdracht.

Eind 2017 is Stichting Andreas College door de Inspectie van het Onderwijs bezocht op basis van het Onderzoekskader dat medio 2017 is ingegaan. Begin 2018 heeft de Inspectie naar aanleiding van onderzoek bij Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond de stichting het oordeel 'voldoende' gegeven. Dit is breder dan het basisarrangement dat de Inspectie in het verleden hanteerde. Voorheen keek de Inspectie met name naar de opbrengsten, de onderwijsresultaten en naar onderdelen van het onderwijsproces. Nu zijn bijvoorbeeld ook de veiligheid en het zicht op ontwikkeling van de leerlingen meegewogen. Daarnaast is gekeken of de scholen zich houden aan de - wettelijk vastgelegde - deugdelijkheidseisen. Op al deze punten voldeden beide scholen. Limes Praktijkonderwijs is niet in dit onderzoek meegenomen.

Bijna 300 professionals werken bij onze stichting en op onze 3 scholen zitten zo'n 2200 leerlingen. Onze focus ligt op het bieden van onderwijs en begeleiding van hoge kwaliteit voor onze leerlingen. Onderwijs dat inspeelt op de talenten en leerbehoeften van alle leerlingen. We werken hier op verschillende manieren aan door een keuze pallet van opleidingen en maatwerk te bieden om het beste uit onze leerlingen te halen. De kwaliteit van het onderwijs wordt bepaald door alle medewerkers van Stichting Andreas College.

In 2018 hebben wij meer vorm kunnen geven aan internationalisering door een samenwerking op te zetten met Rick Hansen Secondary School uit Canada. Een ambitie uit het schoolplan voor meer internationale samenwerking. Onze scholen kunnen steeds meer maatwerk voor de leerlingen leveren, waardoor het succes vergroot wordt.

Conform artikel 6 van de statuten van de Stichting Andreas College te Katwijk en omstreken heeft de Raad van Toezicht in haar vergadering van 28 mei 2019 dit jaarverslag goedgekeurd.

Het is dan ook op zijn plaats om hier iedereen die in 2018 heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van Limes Praktijkonderwijs, Vakcollege Rijnmond of Pieter Groen van harte te bedanken voor de inzet, betrokkenheid voor hun bijdragen aan de mooie prestaties in het afgelopen jaar.

Ik wens u veel leesgenoegen toe.

Alan Turner
Directeur-bestuurder

Mei 2019

1. Algemeen

Missie en visie van de Stichting Andreas College

Stichting Andreas College staat voor kwalitatief goed onderwijs waarin leerlingen vanuit een breed Protestants Christelijk perspectief hun eigen identiteit verder kunnen ontwikkelen in een complexe samenleving waarin verschillende culturele en levensbeschouwelijke stromingen bestaan. Wij willen als school uitstralen dat 'elk mens telt' en hier met onze leerlingen vorm aan geven doordat we persoonlijke aandacht, respect en zorgzaamheid voor elkaar hebben. Onze onderlinge verbondenheid klinkt door in de gezamenlijk uitgedragen Protestants Christelijke overtuiging, de manier waarop wij in het leven willen staan en de daaraan verbonden gezamenlijke waarden. Deze waarden zijn richtinggevend voor de manier waarop wij een leer- en leefgemeenschap willen zijn. Hierdoor ontwikkelen wij onze eigen identiteit. Vanuit dit Protestants Christelijk perspectief bestaat op onze scholen een grote diversiteit aan persoonlijke (geloofs-) overtuigingen. We zien deze diversiteit als meerwaarde en als inspiratiebron om leerlingen waarden als tolerantie en respect mee te geven. Een onlosmakelijk onderdeel van de ontwikkeling is het kunnen hanteren van de eigen identiteit in relatie tot die van anderen en het kunnen omgaan met verschillen. "De school als trainingsveld voor het leven!".

Naar onze mening ontwikkelt een leerling zich het best als wij een maximale invulling weten te geven aan het leer- en leefklimaat van de school.

Leerklimaat: Ouders en leerlingen verwachten primair van een school dat leerlingen het diploma halen dat bij hen past. De Stichting Andreas College neemt deze taak serieus. Daarnaast willen we dat onze leerlingen zich goed voorbereiden op hun vervolgopleiding voelen.

Leefklimaat: Op onze locaties voelen leerlingen zich veilig, thuis en gezien. Zij ontwikkelen niet alleen hun leren, maar leren samenwerken, ontwikkelen andere talenten, verrijken zich op cultureel gebied, vergroten hun creativiteit en leren voor zichzelf op te komen. Deze zaken hebben wij samengevat als het leefklimaat. In de komende jaren zullen wij verder vormgeven aan het leefklimaat. Het leefklimaat laat zich moeilijk kwantitatief evalueren. Nadruk zal komen te liggen op kwalitatief onderzoek waarbij klanttevredenheid bij leerlingen, ouderparticipatie en medewerkers een belangrijke rol speelt.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Wij willen als school midden in de lokale en regionale samenleving staan. Dit betekent dat onze leerlingen regelmatig aan activiteiten voor goede doelen deelnemen of dit zelf organiseren. Ook worden door de leerlingen projecten opgezet en uitgevoerd om ondersteuning te bieden aan diegenen in de maatschappij die extra zorg behoeven.

We nemen daarnaast ook onze verantwoordelijkheid voor de effecten van onze bedrijfsvoering op mens, milieu en maatschappij. We willen zuinig zijn op elkaar en op de wereld om ons heen. In alles wat wij doen bekijken we of het beter kan; efficiënter, minder belastend en gezonder. We kiezen eerder voor de beste dan voor de snelste oplossing.

Bewust en duurzaam omgaan met energie is een belangrijk onderdeel van duurzaam ondernemen. Omdat LED-verlichting de meest duurzame verlichting is, heeft de Stichting Andreas College op alle locaties de bestaande verlichting vervangen door LED-verlichting. Daarnaast zijn er, met behulp van de verkregen SDE-subsidie, in juni 794 zonnepanelen op de daken van het Vakcollege Rijnmond geplaatst en in september 896 zonnepanelen op de locatie Pieter Groen. Zonnepanelen leveren een bijdrage aan de verduurzaming van scholen in de vorm van CO₂-uitstoot reductie.

Kernactiviteiten en kerngegevens

Andreas College

Het Andreas College is een brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Katwijk waar onderwijs wordt gegeven in de volgende sectoren:

- VWO
- HAVO
- VMBO
 - o Theoretische leerweg
 - o Gemengde leerweg
 - o Kader/basisberoepsgerichte leerweg: Sector Techniek, Economie en Zorg en Welzijn
 - o Leerwegondersteunend Onderwijs (LWOO)/ en Leerwerktraject (LWT) met hetzelfde aanbod als het VMBO

Limes praktijkonderwijs

De school verzorgt praktijkonderwijs voor alle leerlingen die zich bevinden binnen het voedingsgebied van het Samenwerkingsverband 'VO/SVO Duin- en Bollenstreek' en onderhoudt nauwe relaties met de scholengemeenschappen die onder andere leerwegondersteunend onderwijs aanbieden.

Juridische structuur

De stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. is ingeschreven bij de Kamer van onder nummer: 40448410. Er is een Raad van Toezicht ingesteld. In het Bestuursreglement wordt de werkverhouding tussen de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder geregeld.

Organisatiestructuur

Het Andreas College (Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond) en Limes praktijkonderwijs maken onderdeel uit van de stichting maar worden door het Ministerie van OCenW beschouwd als twee afzonderlijke entiteiten met elk een eigen BRIN-nummer. Zoals gezegd bestaat de stichting uit twee scholen en heeft drie schoolgebouwen ter beschikking. Hier volgen momenteel ongeveer 2.200 leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar uit Katwijk en omgeving onderwijs.

Locaties

<u>Pieter Groen</u> MAVO/HAVO/VWO Helmbergweg 10 2221 SZ Katwijk Tel.: 071-4024201	<u>Vakcollege Rijnmond</u> VMBO basis/kader/gemengde leerweg Louise de Coligny laan 2 2224 VT Katwijk Tel.: 071-4013128	<u>Limes Praktijkonderwijs</u> Louise de Coligny laan 5 2224 VT Katwijk Tel.: 071-4029990
--	---	--

Correspondentieadres

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.
Postadres: Postbus 48, 2220 AA Katwijk
Bezoekadres: Louise de Coligny laan 2, Katwijk
Tel.: 071-4013128
E-mailadres : secretariaat@stichtingandreascollege.nl

Gegevens over de rechtspersoon

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.
Telefoon: 071-4013128
Internetsite: www.stichtingandreascollege.nl
Bestuursnummer: 40700
Naam contactpersoon: H. de Best
E-mailadres : secretariaat@stichtingandreascollege.nl
Brinnummer: 25GD / 26HN

2. Verslag Raad van Toezicht over het jaar 2018

Samenstelling Raad van Toezicht

Op 31 december 2018 bestond de Raad van Toezicht (RvT) uit de volgende personen:

- De heer D(ick) van den Oever, voorzitter
- De heer L(eo) C. Vooijs
- De heer C(hris) van Dijk
- Mevrouw S(ylvia) Mieras-Tavenier
- De heer P(ieter) Guijt

Benoeming Raad van Toezicht

In 2018 zijn er geen nieuwe benoemingen in de RvT geweest.

Commissies

De RvT kende in 2018 de volgende commissies:

- de Remuneratiecommissie, samengesteld uit twee leden van de RvT: Dick van den Oever en Leo Vooijs;
- de Auditcommissie, samengesteld uit twee leden van de RvT: Pieter Guijt en Chris van Dijk.

Beloning en honorering

De RvT heeft besloten om op grond van artikel 4, lid 11 van het Bestuursreglement de leden een bezoldiging toe te kennen. De RvT acht dit uitlegbaar gezien de zwaarte van haar opdracht en de verantwoordelijkheden. De verantwoording van de honorering van de leden van de Raad van Toezicht is vermeld in paragraaf A.1.7 van de jaarrekening.

Vergaderingen en activiteiten

De RvT was in het jaar 2018 actief betrokken bij belangrijke ontwikkelingen binnen het Andreas College. In maart 2018 heeft zij besloten om het positief advies van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) over te nemen om de heer A(lan) Turner te benoemen tot lid van het College van Bestuur van het Andreas College. Het afgelopen jaar heeft de RvT meegedacht over de ontwikkeling van het Science Center en het Junior College en is betrokken geweest bij de totstandkoming van de jaarplannen van de afzonderlijke scholen. Daarnaast verleende de RvT goedkeuring aan de jaarrekening van 2017, de (meerjaren) begroting van 2019-2022. Tevens heeft de RvT kennisgenomen van de realisatie van de jaarplannen en de gehouden enquête over kwaliteit onderwijs.

Op grond van artikel 4, lid 12 van het Bestuursreglement kan de RvT uit zijn midden commissies instellen. Binnen de RvT bestaat de behoefte om een onderwijscommissie in te richten en met het College van Bestuur is besproken op welke wijze dat vorm kan worden gegeven. In dat kader is besloten om een profielschets van een nieuw RvT-lid met deskundigheid op het gebied van het voortgezet onderwijs op te stellen. Het College van Bestuur staat hier positief tegenover. In 2018 heeft de RvT 5 keer vergaderd met het College van Bestuur. Er zijn 2 overleggen geweest met de GMR. In verband met het verschil van inzicht met de directeur bestuurder heeft een delegatie van de RvT, te weten de voorzitter en vice voorzitter, veelvuldig overleg gevoerd met de directeur bestuurder en het directie team.

De wet legt een aantal taken uitdrukkelijk bij de Raad van Toezicht. Zo heeft de RvT in 2018 de begroting, jaarrekening en het bestuursverslag van de stichting Andreas College goedgekeurd. Tevens heeft de RvT toegezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen. Deze aspecten zijn uitdrukkelijk meegenomen in het gehanteerde toezichtkader. Voor 2018 heeft de RvT dezelfde accountant aangewezen als die in 2017 al werkzaam was ten behoeve van de stichting Andreas College. Er hebben zich binnen de Raad van Toezicht geen situaties voorgedaan waarin er sprake was van een tegenstrijdig belang.

Het is de gewoonte van de Raad van Toezicht om jaarlijks een zelfevaluatie te houden met een externe voorzitter. Deze evaluatie heeft op 10 april 2018 plaatsgevonden onder leiding van de heer B. van Hoek, coach-psycholoog. De leden hebben vooraf vragenlijsten ingevuld waaruit een aantal bespreekpunten naar voren is gekomen. Zo is de samenstelling van de raad aan de orde gekomen, waarbij een betere verdeling van de deskundigheid en de grootte van de raad is besproken. Onderwerp van gesprek was ook het kunnen identificeren van risico's en het beschikken over kennis van het onderwijs. Het functioneren van de commissies is ook besproken alsook de relatie van

de Raad van Toezicht met het College van Bestuur. Tenslotte willen de leden in het vervolg eerder kunnen beschikken over de vergaderstukken. Er zal in mei 2019 opnieuw een zelfevaluatie plaatsvinden.

Gedurende het jaar wordt de RvT over van belang zijnde in- en externe ontwikkelingen geïnformeerd. Dit gebeurt onder meer door beleidsrapportages, rapportages van het Ministerie van OCW, tussenrapportages en de managementletter van de accountant.

Naast de genoemde formele overleggen zijn er meerdere momenten waarop de RvT betrokken is bij de scholen op de diverse locaties. Zo zijn, buiten de vergaderingen om, de slagingspercentages van de verschillende locaties en de instroomgegevens met de RvT gedeeld en besproken. Uit deze instroomgegevens van leerlingen blijkt dat dit op een goed niveau ligt. Verder was er een positieve beoordeling door de onderwijsinspectie over de kwaliteit van het geleverde onderwijs.

Het was duidelijk dat er veel mooie ontwikkelingen binnen de Stichting Andreas College plaatsvinden hetgeen mogelijk wordt gemaakt door een enthousiast team van medewerkers. De Raad van Toezicht spreekt haar waardering uit naar alle medewerkers van de Stichting.

Verslag van de auditcommissie over 2018

De auditcommissie is een permanente commissie die bestaat uit twee leden van de RvT; de commissie vergadert met de portefeuillehouder financiën van het CvB, de controller en, indien relevant, de externe accountant. De leden van de auditcommissie worden benoemd voor een termijn van twee jaar. De auditcommissie adviseert de RvT gevraagd en ongevraagd over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer en beleid van de stichting en de door de stichting in stand gehouden school. De bevindingen van de auditcommissie worden gerapporteerd aan de RvT. De commissie kwam in 2018 tweemaal bijeen. Tijdens de bijeenkomsten in 2018 werden, voorafgaand aan de publicaties de volgende onderwerpen besproken:

- de jaarrekening over 2017, inclusief bevindingen van de externe accountant en het accountantsverslag;
- de kwartaalrapportages en de bijbehorende analyses;
- de begroting 2019 in meerjarenperspectief tot en met 2022.

De Auditcommissie heeft positief ingestemd met de hierboven genoemde rapportages.

Verslag van de remuneratiecommissie over 2018

In navolging op de benoeming van Alan Turner in het College van Bestuur is in samenspraak met Johan Stevens een stappenplan gemaakt dat voor Alan in een geleidelijke overgang voorziet van locatie directeur naar directeur-bestuurder. In aanloop naar de eindejaarbespreking met Johan Stevens heeft de RvT overleg gevoerd over de onderlinge samenwerking en de invulling daarvan voor de toekomst. Dit overleg is over en weer met de nodige zorgvuldigheid gevoerd. Het overleg is in december 2018 afgerond. De uitkomsten van dit overleg houden in dat Johan Stevens is teruggetreden als directeur-bestuurder en zijn dienstverband zal beëindigen. Als gevolg van bovengenoemde uitkomst zal het eerder genoemde stappenplan versneld worden uitgevoerd en zal Alan Turner per 1 mei 2019 officieel worden benoemd als directeur-bestuurder van onze stichting.

Governance

De RvT hanteert conform de Code Goed Bestuur VO een toetsingskader waarin wordt aangegeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan het toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden door het CvB. De taakverdeling en de werkwijze van de RvT is neergelegd in het Bestuursreglement. De RvT hanteert tevens een profielschets voor de inhoudelijke invulling van de raad en stelt jaarlijks een rooster van aftreden vast. Alle relevante stukken zoals de integriteitscode zijn op de website geplaatst. Volgens de code houdt de Raad van Toezicht integraal en onafhankelijk toezicht op het bestuur, lees hier de directeur-bestuurder, rekening houdend met zowel het organisatiebelang als het publieke belang. Naast de toezichthoudende functie van werkgever van de directeur-bestuurder heeft de Raad van Toezicht als 'sparring-partner' van de directeur-bestuurder gefungeerd.

Katwijk, 25 maart 2019

Namens de Raad van Toezicht
Dick van den Oever, voorzitter

3. Governance

Het intern toezicht en bestuur zijn bij de Stichting Andreas College ingericht volgende de principes van 'good governance' en in overeenstemming met de Code Goed Bestuur van de VO-raad. Binnen deze werkwijze zijn geen veranderingen opgetreden, daarmee voldoet de stichting aan de uitgangspunten van de Code Goed Bestuur. Dit betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn door het model van een Raad van Toezicht (RVt) en het College van Bestuur (de directeur-bestuurder).

Medezeggenschap

Er is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) samengesteld uit de deelraden en de MR van de scholen. Hierin zijn leerlingen, medewerkers en ouders vertegenwoordigd. Deze raad en de directeur-bestuurder bespreken zaken die op stichtingsniveau (bovenschools) moeten worden geregeld. Er is periodiek overleg met de GMR alsmede de financiële commissie van de GMR. Hierbij wordt het meerjaren financieel beleid op hoofdlijnen besproken en daarover advies gevraagd, tevens wordt de jaarrekening jaarlijks toegelicht.

Horizontale verantwoording

Het jaarverslag van de Stichting Andreas College is beschikbaar op de website van de stichting.

De Stichting Andreas College participeert in "Vensters voor Verantwoording". De voortgezet onderwijs scholen leggen zo online horizontale verantwoording af op de terreinen algemene informatie, resultaten, onderwijsbeleid, kwaliteit en bedrijfsvoering. Gegevens voor "Vensters" worden zowel centraal als door de school aangeleverd. De centrale gegevens worden verzorgd door DUO (voorheen Cfi) en de Inspectie.

In de Vensters voor Verantwoording van Pieter Groen, Vakcollege Rijnmond en Limes praktijkonderwijs kan het volgende worden nagezocht:

- het aantal leerlingen per locatie en waar deze leerlingen vandaan komen (het voedingsgebied en marktaandeel);
- onderwijsresultaten zoals het slaagpercentage, de doorstroom in de onderbouw, het aantal tussentijdse schoolverlaters, de examenresultaten en gemiddelde examencijfers;
- de tevredenheid van de leerlingen, de tevredenheid van de ouders en de waardering van de inspectie;
- de verantwoording van de onderwijstijd en de mate van lesuitval;
- het onderwijs-, zorg- en veiligheidsbeleid;
- informatie over de bedrijfsvoering: verantwoording van de schoolkosten/ouderbijdragen, de financiën en personeelsstatistieken.

4. Onderwijs

Leerlingen

Vakcollege Rijnmond

Met de 157 aanmeldingen voor het eerste leerjaar en een lagere uitstroom (examenklas 4) is het totaal aantal leerlingen in het schooljaar 2018-2019 met 27 gestegen naar 607 leerlingen (schooljaar 2017-2018: 580 leerlingen).

Pieter Groen

Voor het schooljaar 2017-2018 zien wij een verdere stijging van het aantal aanmeldingen. Het aantal van 273 aanmeldingen valt 33 leerlingen lager uit dan in het voorafgaande schooljaar. Omdat er dit jaar een lagere uitstroom is, stijgt het aantal van 1.232 leerlingen in 2017-2018 naar 1.321 in het schooljaar 2018-2019. Daarnaast staan er per 1 oktober 2018 13 VAVO-leerlingen ingeschreven.

Limes praktijkonderwijs

Limes Praktijkonderwijs startte vorig schooljaar met 248 leerlingen. Dit schooljaar is, zoals verwacht, het totaal aantal leerlingen teruggelopen en uitgekomen op 239 leerlingen.

VAVO

In het schooljaar 2018-2019 en 2017-2018 waren er respectievelijk 13 en 19 VAVO- leerlingen geregistreerd.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het Andreas College staat in beginsel open voor alle leerlingen en dus in beginsel alle leerlingen worden toegelaten tot het volgen van onderwijs op het Andreas College.

De verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen in de komende jaren is opgenomen onder paragraaf 7.4.1.

Onderwijsprestaties

Vakcollege Rijnmond

De eindexamenresultaten van Vakcollege Rijnmond eind juni waren goed. Het percentage geslaagden was op Basisniveau 100% (38 kandidaten) tegenover landelijk 97,8%. Van de Kaderleerlingen slaagde 98,8% (82 van de 83 kandidaten) tegenover landelijk 95,2%. De hoogte van de CE-cijfers voor Basis en Kader (6,8) waren hoger dan het landelijke gemiddelde (6,7). Het examenresultaat van 2018 mag dus wederom als succesvol worden bestempeld. Met het aantal van 121 examenkandidaten kunnen we terugkijken op een van de kleinste examen groepen van de afgelopen jaren. De verdeling van ruim zeventig procent leerlingen die het examen op kader-niveau hebben afgerond is opnieuw behaald.

Pieter Groen

De onderwijsprestaties van Pieter Groen zijn op orde. De doorstroming in de bovenbouw en de slagingspercentages zijn, net als voorgaande jaren, op gelijke hoogte of hoger dan het landelijk gemiddelde. De doorstroom vanuit de onderbouw is goed. Wel besteden wij meer dan voorheen aandacht aan herstel van achterstanden bij individuele leerlingen. Een oorzaak hiervoor is de wijze van advisering vanuit het basisonderwijs die vaker een hogere advisering dan haalbare kwaliteit laat zien. Ons TTO valt goed binnen Katwijk e.o. Er is voor het tweede jaar op rij een stabiele instroom op havo en mavo gerealiseerd en met de officiële certificering is de verwachting dat belangstelling voor alle afdelingen verder zal groeien.

Limes praktijkonderwijs

De totale uitstroom van het schooljaar 2017-2018 bedroeg 68 leerlingen waarvan:

- 2 leerlingen niet geplaatst (in traject hulp verlening)
- 58 leerlingen bestendig geplaatst;
- 8 leerlingen hebben al voor de uitstroomklas de school verlaten;

De ontwikkeling van de plaatsing van de bestendige uitstroom ontwikkelt zich de laatste jaren positief, zoals uit onderstaande tabel blijkt. Onder bestendige uitstroom verstaan we arbeid of doorleren.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Percentage	85,5%	84,6 %	90,5 %	97 %	97%
Aantallen	47	33	55	34	66

In 2017-2018 is een zeer hoge uitslag op de bestendige uitstroom gerealiseerd. (97 %) Bij de uitstroombestemming valt op dat een kleiner wordend percentage leerlingen doorleert: 45 % (30 leerlingen, waarvan 10 naar BBL, 18 naar entree en 2 BOL niveau 2). Het doorleer percentage ten opzichte van vorig jaar is gedaald; namelijk van 51% naar 45%. 31% (21 leerlingen) van de bestendige uitstroom is uitgestroomd naar arbeid. Met het MBO Rijnland wordt inmiddels overleg gevoerd om afspraken te maken over de doorstroommogelijkheden naar het MBO.

Bij de uitstroom naar arbeid wordt er steeds vaker gebruik gemaakt van het doelgroepregister. Uitgangspunt van het onderwijsbeleid is en blijft: de leerlingen in vijf schooljaren toeleiden naar de arbeidsmarkt.

Onderwijs en onderwijsontwikkeling

Vakcollege Rijnmond

De Vakroute mens & dienstverlening en de vakroute techniek zijn in leerjaar 2 opnieuw vormgegeven. Dit schooljaar is er gestart om een gedeelte van de inhoud van het lesprogramma te vullen met leerstof van leerjaar 3. De leerlingen van klas 2 zijn daar al aan toe en dit levert uiteindelijk in leerjaar 3 ruimte op in het programma om volgend schooljaar het praktisch eindexamen af te ronden.

De Gemengde Leerweg is doorgegroeid naar klas 4. Dit jaar zullen de eerste kandidaten eindexamen doen op dit niveau. De leerlingen die hun diploma halen hebben de mogelijkheid om uit te stromen naar niveau 4 op het MBO of te starten in HAVO klas 4.

De taal- en rekenlessen in leerjaar 1 en 2 worden gegeven met een adaptieve digitale methode, hierdoor wordt een leerling in staat gesteld op eigen niveau en tempo te werken. Persoonlijk leren heeft een positieve invloed op de motivatie van leerlingen. Door deze lessen worden leerlingen voorbereid op de reken- en taaltoetsen.

Pieter Groen

In het nieuwe schoolplan (2017-2021) hebben wij een duidelijke visie beschreven die zich onder meer in personaliserend leren vertaalt. Om deze reden biedt Pieter Groen een breed pallet extra activiteiten en ontwikkel mogelijkheden aan de leerlingen aan. Een belangrijke rol is hiervoor weggelegd in de ontwikkeling van het TTO op alle niveaus. De meerwaarde van het TTO wordt onder meer onderschreven in de persoonsvorming en wereldburgerschap. Door projectmatig en vakoverstijgend onderwijs te faciliteren biedt Pieter Groen de leerlingen een onderzoekende en ondernemende leerroute aan. Naast de keuze voor TTO krijgt elke leerling de mogelijkheid om een stroom uit de Pieter Groen Academy te kiezen. In de Pieter Groen Academy is niet alleen de keuze voor wetenschapsonderwijs opgenomen, maar zijn ook de mogelijkheden van programma's binnen de kunst en cultuur, sport en in het cursusjaar 2019-2020 ondernemen opgenomen.

De lessentabellen blijven zich ontwikkelen. Het doel van de ontwikkeling is om de leerlingen meer ruimte te geven voor het leggen van persoonlijke accenten, die hiermee hun eigenaarschap vergroten. De verrijking en ondersteuning in de FLEX en MOVE-lessen zijn blijvend geïmplementeerd. Ook de keuzestromen zijn in het rooster opgenomen. Op de mavo wordt onder het motto 'de mavo met lef' het personaliserend leren verder uitgebreid naar de tweede klas. Het mentoraat wordt in uren uitgebreid en bij de NEW-vakken worden persoonlijke leerroutes ontwikkeld. In het vwo wordt een begin gemaakt met leerdoel denken.

Pieter Groen doet er vanuit de concurrentiegedachte goed aan alle afdelingen een eigen gezicht te geven, met behoud van het Pieter Groen gevoel. TTO en het stimuleren van ondernemend gedrag onder andere door het aanbod van de keuzemogelijkheden binnen de Pieter Groen Academy en de coaching in het ondernemend leren, zijn pijlers die de leerlingen de ruimte bieden eigen keuzes te maken naast het verkrijgen van goed onderwijs.

Limes praktijkonderwijs

Het afgelopen jaar heeft de focus met betrekking tot de onderwijsontwikkeling op Limes gelegen op de arbeidstoeleiding. Het werken aan de uitgangspunten vanuit het Boris-traject heeft de prioriteit gehad. Dit heeft er toe geleid dat er met name op het gebied van individuele en collectieve scholing geïnvesteerd is in diverse studiedagen. Naast de theoretisch onderbouwing is met het team ook praktische vaardigheden aan de orde gekomen met betrekking tot het werken met Boris. Het Boris-traject ondersteunt de school om de missie en visie om leerlingen toe te leiden naar kansrijke arbeidsplaatsen te verwezenlijken. Waar Limes 1,5 jaar geleden dit traject hebben gestart met het informeren van het gehele personeel en het vormen van een stuurgroep met ambassadeurs zullen er dit jaar inhoudelijk verdere ontwikkelingen worden ingezet door het aantrekken van Boris gecertificeerde stagebedrijven, het aanpassen van de onderwijsleersituatie op basis van de uitgangspunten van Boris en verdere scholing van personeel. Boris is een visie op arbeidstoeleiding; het toewerken naar kansrijke arbeidstoeleiding binnen de huidige arbeidsmarkt. Dit betekent dus een multifunctioneel onderwijsaanbod gericht op de huidige en toekomstige arbeidsmarkt. Het lopende schooljaar zal er verder prioriteit worden geven aan de bovenstaande ontwikkeling binnen Boris. De nadruk ligt hierbij op de afstemming van de theorie- en praktijkvakken ten opzicht van de onderwijsbehoeften op de stages.

Passend Onderwijs en ondersteuning

Passend onderwijs legt een zorgplicht bij scholen en dat betekent dat zij er sinds 1 augustus 2014 voor verantwoordelijk zijn alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. Daarvoor werken reguliere en speciale scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. De afdeling onderwijsondersteuning wordt gerund door de coördinatoren en de manager onderwijsondersteuning..

Binnen de Stichting Andreas College (Limes Praktijkonderwijs, Vakcollege Rijnmond en Pieter Groen) wordt maatwerk geleverd bij zeer uiteenlopende ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Interne ondersteuning wordt vormgegeven door docenten, mentoren, een leerlingvolgsysteem, verzuimregistratie, leerling besprekingen, diverse trainingen, dyslexiecoaches, een NT2 specialist, vertrouwenspersonen, antipestcoördinatoren en arrangementvoorzieningen. Externe ondersteuning wordt geboden door het Centrum van Jeugd en Gezin, het Jeugd- en Gezinsteam, de Jeugdgezondheidszorg, begeleiders passend onderwijs, pluscoaches, gedragsdeskundigen, jongerenwerkers, de leerplichtambtenaar en de wijkagenten.

Voor wat betreft het op maat bedienen van leerlingen met problemen biedt Limes een breed palet. Dit doet zij wel strikt binnen de criteria voor praktijkonderwijs. De ondersteuning is op Limes praktijkonderwijs is goed gestructureerd.

In 2017 is het Beleidsplan passende onderwijsondersteuning 2018-2020 verschenen. Dit plan is openbaar gemaakt via de websites van de aangesloten scholen. Per 1 augustus 2017 zijn op de drie scholen antipestcoördinatoren aangesteld. In het schooljaar 2017-2018 is het antipestprotocol (onderdeel van het beleidsplan) gemaakt. Pieter Groen, Vakcollege Rijnmond en Limes praktijkonderwijs hebben de Agenda Passend Onderwijs vormgegeven voor de cursusjaren 2017 t/m 2020 en zorggedragen voor een eigen school ondersteuningsprofiel (SOP). Deze profielen (SOP) zijn te vinden op de website van het samenwerkingsverband en worden jaarlijks aangepast.

Eind 2018 is aan een externe partij advies gevraagd om de ondersteuningsstructuur en de werkzaamheden van de ondersteuningscoördinatoren binnen de organisatie te optimaliseren. De belangrijkste aanbevelingen zijn dat er geen behoefte is aan een bovenschools coördinator onderwijs ondersteuning, wel op geregelde basis afspraken maken met de portefeuillehouder vanuit het directieberaad om af te kunnen stemmen over ontwikkelingen, evaluaties, behoeften en plannen. Tevens moet er een visie en beleidsdocument ondersteuning opgesteld worden inclusief een jaarplan voor ondersteuning waarin de agenda passend onderwijs is opgenomen.

Prestatiebox en het Sectorakkoord VO

Alle scholen ontvangen via de Regeling Prestatiebox Voortgezet Onderwijs aanvullende middelen om invulling te geven aan de prioriteiten uit het Sectorakkoord voor de komende periode. Scholen hebben de ruimte om binnen de landelijke prioriteiten van het Sectorakkoord VO en de Regeling Prestatiebox Voortgezet Onderwijs de prestatiebox middelen naar eigen inzicht te besteden.

De beschikbare middelen uit de Prestatiebox worden jaarlijks verstrekt aan alle scholen op basis van een bedrag per leerling. Voor 2018 is het bedrag per leerling vastgesteld op € 295,-. Als peildatum wordt het aantal leerlingen genomen dat op 1 oktober van het voorafgaande jaar staat ingeschreven bij de school. Scholen leggen over de besteding van de middelen uit de Prestatiebox jaarlijks verantwoording af conform de reguliere systematiek van jaarrekening en jaarverslag.

Binnen de Stichting Andreas College worden de middelen uit de Prestatiebox geïnvesteerd in kwaliteit en professionaliteit van docenten, begeleiders en directeuren. Er is een afzonderlijk budget voor opleidingen, cursussen en ontwikkeling van docenten. Daarnaast wordt een deel van de Prestatiebox besteed aan de aanschaf van toetsen en methodes.

Aanvullende bekostiging technisch vmbo

In het regeerakkoord is afgesproken dat er structureel meer geld naar het technisch onderwijs op vmbo's gaat. Vanaf 2018 krijgen vmbo-scholen voor leerlingen met een technisch profiel in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen €1.500,- per leerling. Het jaar erna -in 2019- verdubbelt het bedrag naar € 3.000,- per leerling. Voor bovenbouwleerlingen in de gemengde leerweg is dit € 750,- per bovenbouw leerling in 2018 en €1.500,- in 2019.

Het Andreas college heeft in 2018, voor de versterking van het techniekonderwijs op het vmbo, hiervoor in totaal € 137.000,- ontvangen. Deze baten zijn onder de rijksbijdragen verantwoordt. De hiermee verbonden uitgaven zijn onder de lasten opgenomen en bedragen in totaal € 92.000,-. Dit betreft o.a. investeringen in gereedschapskisten voor leerlingen en diverse machines voor de afdeling techniek.

Omdat, mede door de investeringen en de jaarlijkse afschrijvingskosten, de lasten in de komende jaren niet gelijk lopen met de ontvangen jaarlijkse baten, is voor het resterende saldo een bestemmingsreserve gevormd. Deze bestemmingsreserve techniekgeden bedraagt per 31 december 2018 € 45.000,-.

Duurzaamheid

Bij het uitvoeren van onze maatschappelijke onderwijstaak is ook duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt voor de Stichting Andreas College. Binnen onze mogelijkheden richten wij ons op een duurzame bedrijfsvoering. Hierbij ligt de focus onder meer bij de huisvesting van onze scholen en het energiebeheer. Behalve dat er gebruik wordt gemaakt van centrale inkoop van energie zijn er, met de verkregen SDE-subsidies, duurzame investeringen gedaan in de aanschaf van zonnepanelen. In juni 2018 zijn er 794 zonnepanelen op de daken van het Vakcollege Rijnmond geplaatst en in september 2018 896 zonnepanelen op de locatie Pieter Groen.

De scholen geven duurzaamheid vorm door ze te verwoorden in hun ambities met betrekking tot het onderwijsprogramma. Vakcollege Rijnmond heeft bijvoorbeeld als een van haar ambities 'Vakcollege Rijnmond ontwikkelt zich tot een 'groene school' waarbij duurzaamheid en klimatologisch, omgevingsgerichte energie maar ook groen in de vertaling van biologisch en ecologisch de pijlers zijn'. Concreet betekent dit dat in het onderwijsprogramma voor leerjaar 1 minimaal 50 lessen en de daarop volgende jaren minimaal 10 uur wordt besteed aan lessen in duurzaamheid en groen. Er wordt in projectvorm gewerkt aan projecten als 'Plastic uit de Zee' en afvalscheiding. Leerlingen in de vakroute techniek krijgen de mogelijkheid om kennis te maken met nieuwe vormen van energiebronnen en hier d.m.v. gastlessen praktijkervaring op te doen. Verder wordt tijdens de kooklessen waar mogelijk gewerkt met verse en biologische producten om bewustwording t.a.v. onze voeding en omgeving te creëren.

5. Kwaliteitszorg

Kwaliteit maakt stevast een onderdeel uit van de activiteiten van de scholen van Stichting Andreas College. Uiteraard vinden we het leveren van kwaliteit belangrijk voor onze leerlingen en hun ouders/verzorgen als ook andere stakeholders. Het is ook belangrijk kwaliteit te zien als intrinsiek onderdeel van onze organisatie en het doel om onszelf telkens te verbeteren. Daarom heeft de stichting een kwaliteitsbeleidsplan om de ambitie tot continue kwaliteitsverbetering vorm te geven.

Onze Visie op kwaliteit:

'Integraal kwaliteitsmanagement draagt eraan bij dat Stichting Andreas College op bestuursniveau en de scholen die hieronder vallen steeds beter worden, zowel in het primaire proces als de andere (onderliggende) bestuurskundige processen.

Dit betekent dat wij ons continu verbeteren, communiceren naar onze omgeving en ons daardoor positief onderscheiden in ons primair proces en onderliggende processen ten opzichte van naburige scholen in de regio. Hierdoor zijn we een interessante en goede school voor leerlingen en ouders en kunnen we goed personeel aan ons binden.'

Wij voelen ons verantwoordelijk omdat onderwijs gefinancierd wordt met publieke middelen én omdat wij een stevige bijdrage willen leveren aan een succesvolle toekomst van onze leerlingen en ons personeel, alsmede in dialoog willen blijven met onze stakeholders.

Onze Ambities:

1. De kwaliteit van het onderwijs staat centraal bij Stichting Andreas College. De focus ligt op de kwaliteit van het onderwijsproces, het voortdurend cyclisch monitoren en verbeteren hiervan is onze belangrijkste drijfveer.
2. Bij Stichting Andreas College en de scholen is steeds meer sprake van integraal kwaliteitsmanagement. Sturing vooraf en verantwoording achteraf gaan hand in hand en worden naar een hoger niveau getild. Het stellen van doelen, plannen van activiteiten en evalueren van het hele proces en bijstelling vindt integraal plaats, zowel op het gebied van het primaire proces, als op het gebied van het hieraan ondersteunende processen (PDCA) sturende proces).
3. Kwaliteitsmanagement wordt stevig ingebed in de organisatie. In het kwaliteitsstelsel zijn volgens het INK model de belangrijkste bedrijfsprocessen met elkaar in verband gebracht. Deze processen worden cyclisch uitgevoerd, en hebben structureel de aandacht van de directie. Er vindt cyclisch managementrapportage plaats volgens de kwaliteitscyclus en is er sprake van structurele borging hiervan in de organisatie door opname van plannen, rapportages etc. in het kwaliteitssysteem.
4. Binnen Stichting Andreas College willen we dat er steeds meer sprake zal zijn van een collectief kwaliteitsbewustzijn. Kwaliteitszorg is een integraal onderdeel van het denken en handelen van zowel het management als het personeel. Het streven is dat iedere medewerker zich bewust is dat kwaliteitszorg essentieel is voor het behalen van de ambities uit het schoolplan en dit vertaalt naar zijn eigen rol en functioneren.
5. We zijn een lerende organisatie. Dat betekent dat we de ervaringen die we opdoen met elkaar delen zowel gestructureerd als in het dagelijks doen en denken. We leren van elkaar en we leren van fouten. We zijn niet bang om fouten te maken omdat dat ons verder brengt. Zo worden we samen beter.

Inrichting van kwaliteit

In het kwaliteitsstelsel is een samenhang gegeven van alle onderwerpen waar kwaliteit betrekking op heeft. Er is een kwaliteitssysteem opgezet waarin de diverse kwaliteitsonderwerpen een vaste plaats hebben. D.m.v. de kwaliteitscyclus is dit systeem dynamisch gemaakt. In ieder Directiebestuur worden die onderdelen uit de kwaliteitscyclus die op dat moment spelen, behandeld. Er is een duidelijke samenhang tussen het schoolplan met een scope van 4 jaar, de

jaarplannen van de scholen en de daaruit voortvloeiende vakwerkplannen. Er is een verantwoordelijke voor kwaliteit in de organisatie die zich bezig houdt met kwaliteit op zowel stichtings- als schoolniveau in de breedste zin des woords.

Periodiek wordt overleg gevoerd tussen het College van Bestuur en schoolleiders. Resultaten worden eveneens voorgelegd aan de interne- en externe toezichthouders: de medezeggenschapsraden en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de Raad van Toezicht en de onderwijsinspectie.

De scholen hanteren verschillende middelen daar waar het gaat om de kwaliteitszorg op peil te houden en te verbeteren. Hierbij is het streven allereerst sturing te geven aan diverse processen in de school en daarnaast ook verantwoording af te leggen (intern en extern). Het primaire proces wordt gemonitord door onder andere lesbezoeken. Belangrijke parameters zijn de onderdelen uit het Onderwijsresultatenmodel van de inspectie (advies PO/plaatsing 3^e jaar, doorstroming onderbouw, bovenbouwsucces, CE cijfers). De kwaliteit van het primaire onderwijsproces wordt gemonitord met behulp van een digitale observatietool en maakt onderdeel uit van de gesprekkencyclus. Verder zijn de aantallen aanmeldingen en slagingspercentages en klanttevredenheid onder leerlingen, ouders en medewerkers parameters. Deze kwaliteitsbronnen maken onderdeel uit van het Jaarplan van de scholen zowel daar waar het gaat om verantwoording achteraf (evaluatie resultaten en conclusies) als sturing vooraf (strategiebijstelling en bepaling doelstellingen).

Klachtenregeling

Er is op de scholen een klachtenregeling van toepassing. Deze klachtenregeling geldt alleen als men met een klacht niet ergens anders terecht kan. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken op school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld, maar er kunnen zich andere situaties voordoen waarin geen overeenstemming is. Klachten kunnen gaan over de begeleiding van leerlingen, de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. De klachtenregeling ligt op de locatie-administraties ter inzage. Wij zijn aangesloten bij de Klachtencommissie Christelijk Onderwijs te Den Haag. Eind 2018 is er een klacht ontvangen die begin 2019 naar tevredenheid is afgehandeld.

6. Onderzoek en Internationalisering

Onderzoek

Binnen de scholen van de stichting wordt er stevig ingezet op de onderzoeksvaardigheden van leerlingen. De ontwikkeling in profielwerkstukken binnen de afdeling is hier de uitkomst van. Het doen van zelfstandig onderzoek gaat niet elke leerling even gemakkelijk af en vereist dikwijls veel begeleiding door docenten. Het idee is dat een gelijkmatige opbouw vanaf de onderbouw, leerlingen beter voorbereidt op zelfstandig onderzoek in de bovenbouw en zo resulteert in positieve effecten in de vorm van onderzoeksvaardigheden en een onderzoeksmatige houding.

Voor 2019 gaan de scholen verder met het investeren in de door ontwikkeling van het portfolio. Dit instrument legt de ontwikkelingen van de voortgang van vaardigheden vast. De reden voor deze investering is dat we met een gedegen en derhalve goed gevuld portfolio de kansen van de leerlingen in het vervolgonderwijs vergroten. Ook gaan externe sprekers/onderzoekers door middel van presentaties en gerichte opdrachten voor onze leerlingen bijgedragen aan de groei van onderzoek vaardigheden. Voor de profielwerkstukken geldt dat er in 2019 weer succesvolle samenwerking met externe partijen gerealiseerd gaan worden.

Internationalisering

De wereld om ons heen wordt steeds internationaler. Kerntaak van het onderwijs hierbij is om leerlingen de benodigde kennis en vaardigheden bij te brengen om optimaal te kunnen functioneren in deze internationale, geglobaliseerde omgeving. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat onze leerlingen beschikken over een internationale oriëntatie, leren om te gaan met andere culturen en kunnen communiceren in verschillende talen. Daarom wordt internationalisering steeds meer in ons curriculum geïntegreerd. Wij sluiten hiermee aan bij het advies van de onderwijsraad 'Internationaliseren met ambitie'.

Internationalisering en investering in Wereldburgerschap is niet meer weg te denken uit modern en degelijk onderwijs. De wereld om ons heen verandert in een dusdanig hoog tempo, dat de leerlingen op een goede begeleide manier

met de wereld leren kennismaken. Dit gebeurt op verschillende manieren. Zo maken de TTO leerlingen reizen met een Engelstalige culturele achtergrond en neemt elke TTO leerling minstens 1 keer aan een uitwisseling deel. Binnen de lessentabel van de TTO klassen is het vak EIO opgenomen. Dit vak ondersteunt de internationale oriëntatie. In 5vwo organiseren de TTO leerlingen zelf een tweeweekse stage in een Engelstalige omgeving. Op deze manier tonen zij aan dat zij zich tot wereldburger ontplooid hebben. Daarnaast wordt er ook in het reguliere onderwijs in internationalisering en Wereldburgerschap geïnvesteerd. Er worden binnen de vakken mogelijkheden aangeboden om digitaal kennis te maken met leerlingen uit andere culturen, maar daarnaast wordt ook zeer zeker aan internationale projecten deelgenomen die de blik van de leerlingen verruimen. Verder staat er een excursie naar Italië voor het vak Aardrijkskunde ingepland. Elke leerling in het reguliere onderwijsprogramma gaat tenminste 1 maal in zijn schoolloopbaan op reis naar het buitenland en bestaat er de mogelijkheid om deel te nemen aan een uitwisseling met Japan en Japanse leerlingen.

Binnen het Vakcollege Rijnmond wordt geïnvesteerd in de integratie van internationaliseringsmogelijkheden binnen de sectoren. Zo wordt er een samenwerkingsproject met een school in Canada opgezet waarbij het bouwen van een Tiny House centraal staat. Daarnaast wordt onderzocht hoe er een samenwerking voor de verschillende sectoren met een Hauptschule in Duitsland vorm gegeven kan worden. Vanuit de Christelijke signatuur van de school is het Edukans programma een terugkerend onderdeel in het internationaliseringsprogramma. Er worden acties gehouden en gaat een leerling vertegenwoordiger naar het land waarvoor de acties van Edukans worden gehouden. Ieder jaar wordt er in januari de skireis123 georganiseerd voor de leerlingen. Doel van deze reis is niet alleen het sportieve karakter, maar ook het kennismaken met het buitenland. De leerlingen worden geconfronteerd met een moderne vreemde taal en de dagelijkse praktijk in een ander land (Oostenrijk). Naast integratie binnen de sectoren wordt ook in de algemene vakken aandacht besteedt aan een breder internationaal perspectief. Zo wordt in januari elk jaar aandacht besteedt aan de Holocaust herdenking. Een spreker vertelt de leerlingen over de gebeurtenissen van ruim 70 jaar geleden. In de lessen worden deze gebeurtenissen in een bredere context geplaatst en de impact ervan doorgetrokken naar de huidige gebeurtenissen in de wereld.

Ook binnen Limes wordt ieder jaar in januari een ski reis georganiseerd voor de leerlingen. Daarnaast wordt voor de uitstroomleerlingen van Limes jaarlijks de Disneyreis georganiseerd. De leerlingen krijgen zelf een klein budget voor het regelen van hun maaltijden en het opzetten van het dagprogramma. Er wordt van de leerlingen verwacht dat zij zelf contacten hebben met medewerkers van het onderkomen en Euro-Disney. De leerlingen worden zo gedwongen hun vaardigheid in het spreken van het Engels toe te passen. Voor alle scholen binnen de Stichting Andreas College, maar voor Limes in het bijzonder geldt dat Inclusie in het onderwijs een steeds groter thema wordt. Inclusie houdt in dat elke leerling met welke beperking dan ook en op basis van kansgelijkheid plaatsbaar moet zijn. Canada heeft een zeer ruime ervaring en daarmee ook een grote expertise op het gebied van "Inclusion". Om deze reden neemt een teamleider deel aan een reis naar Canada met als doel ervaringen op te doen en een band met het Canadese scholen district van Abbotsford op te bouwen met als doel de expertise op het gebied van Inclusie te vergroten.

7. Personele zaken

Carrièreperspectief

In de cao-VO is geregeld dat jaarlijks moet worden bezien of de vastgestelde waarde van de functiemix op 1 oktober van dat jaar overeenkomt met de te behalen doelstellingen. Daarbij worden het Andreas College en Limes praktijkonderwijs als aparte scholen (eigen brinnummer) beschouwd. Wij hebben in de afgelopen jaren met instemming van GMR er om moverende redenen voor gekozen om voor het Andreas College uit te gaan van een waarde van de functiemix van 108 (85% van de te behalen doelstelling van 127) en voor Limes praktijkonderwijs van een waarde van de functiemix van 56 (85% van de te behalen doelstelling van 66).

De sociale partners hebben geconstateerd dat de opwaardering van de functiemix op veel scholen heeft geleid tot realisatie van de functiemixcijfers of dat maatwerkafspraken zijn gemaakt. Dat laatste is bij ons het geval. Voortaan zal er overleg moeten worden gevoerd met de PGMR over deze aan gelegenheid. De sociale partners blijven de ontwikkelingen in dit kader op sectorniveau volgen. Wij hebben besloten om voortaan de voor de functiemix beschikbare middelen (85% daarvan) op een andere manier in te zetten. We hebben dit in een notitie over het carrièreperspectief van ons personeel vastgelegd. Deze notitie is door het Directiebestuur vastgesteld en door de GMR

geaccordeerd. In deze notitie worden o.a. de mogelijkheden om medewerkers in een hogere functie te benoemen vastgelegd.

Voor docenten zullen daarvoor de mogelijkheden van de Digitale Observatie Tool en de Beoordelings- en Ontwikkelingstool worden benut om mede te bepalen of zij daarvoor in aanmerking komen. Voor het OOP geldt dat de wijzigingen in de functiebeschrijvingen en de daaraan gekoppelde waarderingen maatgevend zijn om te bepalen of een OOP'er voor een hogere functie in aanmerking komt. Het functioneren van OOP'ers zal vanaf 1 augustus 2019 ook in de BOOT worden vastgelegd. De bestaande bekwaamheidsprofielen voor het OOP zullen worden omgebouwd tot vragenlijsten die in de BOOT kunnen worden gebruikt. Daarnaast biedt dit nieuwe beleid mogelijkheden om personeelsleden extra periodieken, toelagen en gratificaties toe te kennen. Dit nieuwe carrièreperspectief zal over twee jaar worden geëvalueerd.

Professionalisering

De kwaliteit van de medewerkers is de sleutel tot de kwaliteit van het onderwijs op onze scholen. Het Andreas College streeft naar aantrekkelijke en inspirerende scholen om in te werken. Er wordt gewerkt aan een cultuur die gericht is op verbetering en ontwikkeling. Begeleiding van nieuwe medewerkers en professionalisering van docenten, schoolteams en directieleden krijgen bij alle scholen de nodige aandacht. Een en ander is vastgelegd in een kadernotitie waarin stichting breed de uitgangspunten voor professionalisering zijn vastgelegd. Jaarlijks moet er dan per locatie een professionaliseringsplan worden vastgesteld. Momenteel zijn wij nog druk bezig de verschillende plannen van de locaties te uniformeren, zodat wij in het volgende schooljaar over kwalitatief vergelijkbare en werkbaar documenten kunnen beschikken.

Verzuimbeleid

In het najaar van 2018 is er een nieuw verzuimbeleid vastgesteld. Aanleiding om het verzuimbeleid geheel opnieuw te formuleren, zijn de verregaande wijzigingen die zich in de wetgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming) t.a.v. de Beleidsregels "de zieke werknemer" hebben voorgedaan. Het verzuimbeleid geeft de visie op verzuim weer. Het protocol ziekteverzuim maakt daar onderdeel van uit. Het verzuimbeleid is opgesplitst in de procedure rondom de ziekmelding, rechten en plichten van de werkgever en werknemer, vakantie bij ziekte en re-integratiebeleid. Wij voldoen hiermee aan de wettelijk eisen van het Burgerlijk Wetboek (7) de Ziektewet, de Wet Verbetering Poortwachter, de Wet Bezava, Beleidsregels "de zieke werknemer" van de Autoriteit persoonsgegevens en de cao-VO-ZAVO.

Arbobeleidsplan

In januari 2018 is het Arbobeleidsplan 2017 vastgesteld. Dit plan omvat een overzicht van de relevante wet- en regelgeving, reeds aanwezige maatregelen en voorzieningen en waar mogelijk nog te ontwikkelen instrumenten/en of beleid op het gebied van arbeidsomstandigheden.

Klokkenluidersregeling

Men is er steeds meer van doordrongen dat het maatschappelijk belang er mee gediend is dat misstanden binnen organisaties worden gemeld. Zeker indien het organisaties in het publieke domein betreft. Daarom is in de Code Goed Onderwijsbestuur in het VO vastgelegd dat het bestuur van een VO-instelling de klokkenluidersregeling publiceert op de website en dat de toezichthouder erop toe ziet dat ieder bestuur beschikt over een klokkenluidersregeling en dat de belangen van een klokkenluider ook daadwerkelijk voldoende worden beschermd. Deze regeling vormt een belangrijke schakel in het streven van VO-instellingen om de bedrijfsprocessen te optimaliseren en daarover transparant te zijn. Gaan bestuurders of medewerkers in de fout en gebeurt daar niets mee, dan bestaat altijd de mogelijkheid dat zich een klokkenluider meldt. De klokkenluidersregeling moet bevorderen dat een potentiële klokkenluider ook daadwerkelijk aan de bel trekt. Wij hebben daarom ook in januari 2018 een nieuwe klokkenluidersregeling vastgesteld. Die vervangt de bestaande regeling die op grond van de inwerkingtreding van de Wet Huis voor klokkenluiders van 14 april 2016 moest worden aangepast.

Lerarenregister gaat over in Lerarenportfolio

Een lerarenregister kan alleen succesvol zijn als dit van, voor en door alle leraren is. Dit is momenteel niet het geval. Het ondersteunen van leraren met hun professionele ontwikkeling blijft belangrijk. Daarom ligt de focus op het portfolio voor leraren en wordt het Lerarenregister uit gefaseerd. Het gaat geleidelijk over naar Lerarenportfolio. In deze winterperiode vindt de overgang plaats.

Heel concreet betekent dit dat het portfolio voor leraren en de catalogus met opleidingen en cursussen aan leraren als hulpmiddel voor de ontwikkeling van leraren blijven bestaan. De leraar kan op vrijwillige basis hiervan gebruik maken. Het voornaamste voordeel voor de leraar is dat hij naar eigen inzicht een portfolio kan opstellen. Het Lerarenportfolio ondersteunt vele vormen van collegiaal leren, zelfstudie, cursussen en deelopleidingen. In tegenstelling tot een bekwaamheidsdossier dat heel duidelijk bij de schoolomgeving hoort, is het portfolio onafhankelijk van de school. Wisselen van omgeving heeft dan ook geen invloed op het persoonlijke portfolio. Het team Wet beroep leraar, geholpen door leraren, vakverenigingen en anderen bouwt ondertussen verder aan het lerarenportfolio.

Wij hebben aan onze verplichting voldaan om uiterlijk op 31 december 2018 de benoemingsgrondslagen van alle docenten in het salarissysteem op te nemen, die vervolgens deze gegevens aan DUO heeft doorgegeven. Wij wachten de verdere ontwikkelingen af.

Organisatorische wijzigingen:

Er hebben zich in het kalenderjaar 2018 geen belangrijke organisatorische wijzigingen voorgedaan.

Verzuimcijfers 2018

Verzuimcijfers	2018			2017			2017 landelijk gemiddelde		
	OP	OOP	Totaal	OP	OOP	Totaal	OP	OOP	Totaal
Verzuimpercentage	3,1%	9,1%	4,7%	3,9%	6,4%	4,6%	5,3%	5,5%	n.b.
Meldingsfrequentie	1.1	1.02	1,1	1,1	1,1	1,1	1,6	1,2	n.b.
gemiddelde verzuimduur	8,84	34,12	16,01	10,8	21,9	14,2	13	17	n.b.
Nulverzuimpercentage	44,8%	47,1%	46,9%	47,0%	42,3%	46,2%	35,6%	45,2%	n.b.

Het ziekteverzuimpercentage over 2018 (inclusief zwangerschap) van de Stichting Andreas College ligt op 4,7 % (OP en OOP). Bij het OP is deze t.o.v. 2017 teruggelopen van 3,9% naar 3,1%. Het OOP laat een forse stijging zien en komt in 2018 uit op 9,1%. Dit is voornamelijk het gevolg van een aantal langdurige zieken. (10 OOP'ers waarvan er begin 2019 weer 6 zijn hersteld). De gemiddelde verzuimduur OOP is hierdoor ook gestegen.

Het landelijk verzuimpercentage over 2017 voor het OP is vastgesteld op 5,3% voor het OOP is dat 5,5%. Het landelijke percentage over 2017 is nog niet bekend.

Aantal personeelsleden

Onderstaande tabel geeft een totaal overzicht van het aantal personeelsleden op 31-12-2018 in vergelijking met het aantal personeelsleden op dezelfde peildatum in de periode 2016-2017, verdeeld naar aantallen en naar leeftijdscategorie. Dit betreft de totale formatie inclusief de vervanging bij ziekte.

Leeftijdscategorie	2016			2017			2018		
	Vrouw	Man	Totaal	Vrouw	Man	Totaal	Vrouw	Man	Totaal
< 25 jaar	9	5	14	6	4	10	5	8	13
25 tot 35 jaar	22	18	40	20	17	37	41	26	67
35 tot 45 jaar	26	11	37	25	13	38	25	22	47
45 tot 55 jaar	49	25	74	46	25	71	49	26	75
55 tot 65 jaar	38	63	101	40	60	100	51	58	109
65+ jaar	0	3	3	2	5	7	6	13	19
Totaal	144	125	269	139	124	263	139	124	330
In FTE			203,3			213,3			219,2

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren (hierna: WNT-regeling Onderwijs) is gewijzigd. Vanaf 1 januari 2016 geldt voor onderwijsinstellingen een klassenindeling die wordt bepaald aan de hand van 1) de totale baten, 2) het aantal leerlingen en 3) het aantal onderwijssoorten of -sectoren. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 4 december 2018 de klassenindeling opnieuw vastgesteld aan de hand van de WNT-regeling Onderwijs.

Ontslagvergoedingen

Er zijn 4 ontslagvergoedingen laste van 2018 gebracht. Wij voeren t.a.v. ontslagvergoedingen een terughoudend beleid. Slechts in uitzonderingsgevallen gaan wij hiertoe over. Er zijn in 2018 2 transitievergoedingen uitbetaald.

8. Huisvesting en materiele zaken

Huisvesting en onderhoud

In 2018 is er op de locaties een aantal werkzaamheden uitgevoerd die in het jaarplan van de MOP waren opgenomen. Op Pieter Groen betrof dit het vervangen van het beveiligingssysteem en het vervangen van een deel van de dakbedekking. Op het Vakcollege Rijnmond is het vervangen van de TL verlichting door LED verlichting afgerond. Daarnaast zijn hier het beveiligingssysteem en het camerasysteem vervangen. In de zomer is tevens lokaal 0.15 opgeknapt. Bij Limes zijn het beveiligingssysteem en het camerasysteem vervangen.

Voor de planning 2019 worden met locatiedirecties afspraken gemaakt over de in het MOP opgenomen activiteiten en de prioriteitsstelling daarvan.

De Stichting heeft, met een verkregen SDE-subsidie, een duurzame investering gedaan door met behulp van een openbare Europese aanbesteding zonnepanelen aan te schaffen. In juni 2018 zijn er 794 zonnepanelen op de daken van het Vakcollege Rijnmond geplaatst en in september 2018 896 zonnepanelen op de locatie Pieter Groen.

De uitwerking van het plan voor het Science Center op Pieter Groen is op dit moment nog niet zover dat het vertaald kan worden naar een financiële begroting. De financiële consequenties hiervan zijn dan ook nog niet opgenomen in de begroting 2019 en het meerjarenperspectief over de jaren 2020 t/m 2022. Naar verwachting zijn de financiële consequenties in het voorjaar van 2019.

Integraal Huisvestingsplan (IHP) gemeente Katwijk

Met de visiebijeenkomst op 1 november 2018 is een gezamenlijke visie ontwikkeld op de onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs (PO) en het voortgezet onderwijs (VO) in Katwijk. De visie vormt een belangrijke basis en is kaderstellend voor het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Om te komen tot een IHP zijn visie en beleidsuitgangspunten voorwaarden. Deze worden in dit kader de bouwstenen voor beleid genoemd. Na het vaststellen van de bouwstenennotitie zal er tussen de Stichting Andreas College en de gemeente Katwijk overleg en afstemming zijn over het IHP en de bouwstenennotitie.

Inkoop

Eind 2017 is gestart met de Europese aanbesteding van leermiddelen. Onder begeleiding van het inkoop adviesbureau Inkada is in februari 2018 de keuze gevallen op de educatieve dienstverlener OsingadeJong.

Eind 2018 zijn zowel de contracten als het gebruik van de multifunctionals en de repromachines geïnventariseerd. In verband met een gedeeltelijke afloop van een contract en de afname in het gebruik, is er nieuw contract afgesloten waarbij er minder machines zijn opgenomen waardoor er besparing op de kosten gerealiseerd zal worden.

ICT

ICT is binnen ons onderwijs niet meer weg te denken als leermiddel. Het aantal devices (iPads, mobiele telefoons, laptops) blijft groeien. Per dag zitten wij op ongeveer 7000 unieke aanmeldingen van een digitaal apparaat. Om de garantie te geven dat wij een stabiel netwerk hebben, zijn dit jaar alle wifi-punten vervangen en is het netwerk uitgebreid binnen de serverruimte. Voor de toekomst ligt de nadruk op de onderwijsinhoudelijke ontwikkeling van ICT binnen het onderwijs. In 2019 zal de telefooncentrale vervangen moeten worden waarbij gekeken moet worden naar de huidige en toekomstige behoeften op het gebied van communicatie.

9. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

De stichting maakt deel uit van verschillende samenwerkingsverbanden. Op www.scholenopdekaart.nl staan alle relevante samenwerkingsverbanden uitgebreid beschreven. In dit jaarverslag doen we verslag van de belangrijkste ontwikkelingen in 2018.

- Stichting Perspectief
Het Andreas College is met zeven andere scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband Perspectief. Perspectief is opgericht om krachten te bundelen als het gaat om verdere ontwikkeling en verbetering van het personeelsbeleid. Inmiddels zijn de activiteiten verbreed naar het onderwijs en het delen van kennis op de diverse beleidsterreinen. Het is verder uitgegroeid tot een waardevol netwerk. Binnen Perspectief bieden we ons personeel scholing die voor de scholen afzonderlijk buiten hun bereik ligt; verbeteren we gezamenlijk onze personeelszorg; voeren wij onderling visitaties uit ter bevordering van de onderwijskwaliteit; delen wij kennis op gebieden als financiën, ICT en leermiddelenbeleid.
- Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek
Het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek is een stichting waarbij 9 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 18 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio van het samenwerkingsverband. De samenwerking heeft tot doel; de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereid op een arbeidsplaats of toe te leiden naar een passende dagbesteding.
- Samenwerken aan Samenwerken
Vakcollege Rijnmond is aangesloten bij Samenwerken Aan Samenwerken regio Leiden. De opzet van het initiatief is meer leerlingen te interesseren voor een technische opleiding in het mbo daarmee voor een afdeling techniek in het vmbo. Voor Pieter Groen geldt dat de ambitie onderschreven wordt om meer leerlingen met een TL-opleiding te interesseren voor een beroepsgerichte kwalificatie in de techniek.
- Platform vmbo/mbo/hbo ('Ons Platform')
Als partner van het Platform vmbo/mbo/hbo ('Ons Platform') heeft:
 - Vakcollege Rijnmond met de roc's de digitale intakeprocedure (VOROC) verder ontwikkeld bij de overgang van vmbo naar mbo. Tevens is gewerkt aan een leerlingvolgsysteem, waarbij de definitieve inschrijving en acceptatie op de opleidingscentra digitaal teruggekoppeld wordt aan de scholen van VO.
 - Vakcollege Rijnmond samen met de scholen van Ons Platform een beroepskeuze programma uitgewerkt voor leerlingen uit klas 3 in het vmbo. Doel is de keuze beter te begeleiden, zodat er een weloverwogen keuze gemaakt wordt en daarmee mogelijk voortijdig schoolverlaten voorkomen wordt. Ter ondersteuning van de keuzes zijn twee beroepenmanifestaties georganiseerd. Voor leerlingen uit de klassen 2 ter ondersteuning in de keuze voor de afdelingen en voor de klassen 3 en 4 ter ondersteuning van de keuzes richting het mbo.
 - Pieter Groen ook met de roc's gewerkt aan de verbetering van de intakeprocedure bij de overgang van vmbo naar mbo. Tevens heeft Pieter Groen deelgenomen aan de bijeenkomsten van de werkgroep vmbo tl om daarmee een regionale afstemming te bewerkstelligen en projecten te kunnen aanbieden om leerlingen beter te motiveren en / of te ondersteunen bij het doen van een keuze.
 - Pieter Groen neemt deel aan de Vereniging Scholen voor Ondernemend Leren (SOL).
 -

10. Financiële zaken

10.1 Financiële positie en kengetallen

Binnen het VO zijn er afspraken gemaakt over de wijze waarop schoolbesturen hun financiële positie, aan de hand van een aantal kengetallen, kunnen analyseren, toetsen en bewaken. Met behulp van de onderstaande kengetallen en hun ontwikkeling in de tijd kunnen alle belanghebbenden binnen en buiten de Stichting Andreas College waaronder ook de Onderwijsinspectie het financieel beleid van de Stichting Andreas College volgen en toetsen. Vanaf 1 januari 2013 geldt er een apart toezichtkader voor het VO, in plaats van een gezamenlijk toezichtkader PO/VO. Het is ontwikkeld door de Inspectie, in overleg met de VO-raad. Het financiële toezicht is geïntegreerd in dit toezichtkader.

Vanaf het verslagjaar 2015 zijn de kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt aangepast en opgenomen in het onderstaand overzicht onder de kolom "signaleringswaarden".

Eind 2017 is Stichting Andreas College door de Inspectie van het Onderwijs bezocht op basis van het Onderzoekskader dat medio 2017 is ingegaan. Begin 2018 heeft de Inspectie naar aanleiding van onderzoek bij Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond de stichting het oordeel 'voldoende' gegeven. Dit is breder dan het basisarrangement dat de Inspectie in het verleden hanteerde. Voorheen keek de Inspectie met name naar de opbrengsten, de onderwijsresultaten en naar onderdelen van het onderwijsproces. Nu zijn bijvoorbeeld ook de veiligheid en het zicht op ontwikkeling van de leerlingen meegewogen. Daarnaast is gekeken of de scholen zich houden aan de - wettelijk vastgelegde - deugdelijkheidseisen. Op al deze punten voldeden beide scholen en het Bestuur. Limes Praktijkonderwijs is niet in dit onderzoek meegenomen.

Door het financiële resultaat over 2018 van € 312.000,- negatief is de financiële positie van de Stichting Andreas College, zoals verwacht, iets afgenomen. Vanaf het jaar 2019 en de jaren erna wordt weer een positief resultaat verwacht.

Aan de hand van de balans per 31 december 2018, de staat van baten en lasten 2018, de begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2022 zijn de volgende kengetallen berekend:

Overzicht kengetallen	* signalerings- waarden	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2019**	Prognose 2020**	Prognose 2021**
Solvabiliteit II (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	≤ 30%	85%	83%	83%	83%	84%
Rentabiliteit (netto resultaat/totale baten)						
gemiddelde laatste 3 jaar	< 0%	-0,9%	-2,1%	-1,8%	0,5%	1,7%
gemiddelde laatste 2 jaar	< -5%	-2,4%	-3,0%	-0,4%	1,5%	2,1%
laatste jaar	< -10%	-4,5%	-1,6%	0,7%	2,2%	2,0%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten)	< 5%	44%	39%	38%	39%	42%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa/ kortlopende schulden)	≤ 0,75	3,01	2,50	2,70	3,11	3,50
Huisvestingsratio (huisvestingslasten+ afschrijvingen lasten gebouwen en terreinen /totale lasten)	> 10%	5,8%	5,1%	5,2%	5,1%	5,5%

* betreft signaleringswaarden van de onderwijsinspectie voor haar financiële risicoanalyse.

** de jaren 2019 t/m 2021 zijn gebaseerd op de begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2022 waarbij de prognose cijfers voor 2018 zijn vervangen door de werkelijke cijfers 2018.

Solvabiliteit

In het algemeen kan vastgesteld worden dat de solvabiliteitspositie als positief mag worden beoordeeld en ruim boven de 30% norm is die de inspectie als ondergrens hanteert.

Rentabiliteit

De rentabiliteit hangt af van het resultaat over het boekjaar. Door het verwachte negatieve resultaat voor 2018 komt de rentabiliteit voor 2018 uit op -1,6%. Door dit resultaat komt de gemiddelde rentabiliteit over 3 jaar tijdelijk onder de signaleringgrens van 0%. Het meerjarenperspectief van de Stichting Andreas College laat zien dat na 2019 het resultaat weer positief is waardoor de rentabiliteit ratio's daarna weer binnen de gestelde kaders komen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan of de instelling in staat is financiële tegenslagen in de toekomst op te vangen. Als gevolg van de negatieve resultaten in 2017 en 2018 is het weerstandsvermogen iets afgenomen. Met een percentage van ruim 40% is het weerstandsvermogen voor de Stichting Andreas College voldoende. Voor de komende jaren is het van belang, gezien de financiële risico's, het weerstandsvermogen op peil te houden.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit, die de financiële situatie beoordeelt op korte termijn, is gedaald van 3,01 in 2017 naar 2,5 in 2018. De verwachting is dat deze in 2019 weer zal stijgen naar 2,70 en in de jaren daarna weer verder zal stijgen. De inspectie hanteert als ondergrens 0,75.

Huisvestingsratio

Vanaf 2015 heeft de inspectie voor de verhouding van de huisvestingslasten en de afschrijvingskosten gebouwen en terreinen t.o.v. de totale lasten een huisvestingsratio opgesteld met een signaleringgrens bij boven de 10%. De Stichting Andreas College blijft met ongeveer 5,1% in 2018 ruim onder deze signaleringgrens.

10.2 Financiële gang van zaken in 2018

In 2018 is het resultaat uitgekomen op € 312.000,- negatief; dit betekent dat het vermogen van de Stichting Andreas College is afgenomen. Vanaf 2019 zal met de verwachte positieve resultaten het vermogen weer toenemen. Zoals blijkt uit de kengetallen is het vermogen van de Stichting Andreas College ruim voldoende. De meerjaren prognose van de balans onder paragraaf 10.4.2 geeft aan dat het vermogen vanaf 2019 weer zal toenemen.

De Stichting Andreas College streeft naar een sluitende begroting, zodat het vermogen voldoende is om in de toekomst eventuele financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Staat van baten en lasten

(in euro's x 1.000)	Realisatie	Begroting	Realisatie	Vershil	Vershil
	2018	2018	2017	t.o.v. Begroting	t.o.v. 2017
Rijksbijdragen	18.953	18.328	17.346	625	1.607
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0	0
Overige baten	1.056	781	908	275	148
Totaal baten	20.009	19.109	18.254	900	1.755
Personeelslasten	16.585	15.655	15.464	930	1.121
Afschrijvingen	693	649	694	44	-1
Huisvestingslasten	769	888	853	-119	-84
Overige materiële lasten	2.281	2.114	2.084	167	197
Totaal lasten	20.328	19.306	19.095	1.022	1.233
Saldo baten en lasten	-319	-197	-841	-122	522
Financiële baten en lasten	7	5	14	2	-7
Totaal resultaat	-312	-192	-827	-120	515

Over het verschil tussen begroting en de realisatie over 2017 valt het volgende op te merken:

Baten

De toename in baten t.o.v. de begroting is te verklaren door hogere rijksbijdragen als gevolg van een verhoging van de personele bekostiging met 2,6 %, welke is toegekend om de hogere personele kosten die voorkomen uit het loonakkoord en de hogere pensioenpremies te dekken. Daarnaast zijn er voor de versterking van het techniekonderwijs op het vmbo extra middelen ter beschikking gesteld. Voor 2018 is hiervoor € 137.000,- ontvangen.

De stijging van de rijksbijdragen t.o.v. de realisatie 2017 wordt naast de genoemde loonkosten compensatie ook veroorzaakt door de stijging van het aantal leerlingen en de daarbij behorende bekostiging.

De hogere overige baten worden voornamelijk veroorzaakt door meer opbrengsten uit de ouderbijdragen, hier tegenover staan hogere kosten van werkweken excursies en afschrijvingskosten. Verder zijn er extra opbrengsten voor detachering van personeel, verhuur inkomsten en een hogere ontvangen ESF vergoeding dan begroot.

Lasten

De personeelslasten liggen per saldo ongeveer € 910.000,- boven de begroting 2018 en zijn € 1.101.000,- hoger dan de exploitatie over 2017. De hogere personeelslasten zijn deels het gevolg van de gestegen pensioenpremie en de afspraken uit het loonakkoord. Daarnaast zijn de personeelslasten gestegen door een toename van de formatie als gevolg van een stijging van het aantal leerlingen in het nieuwe schooljaar.

De afschrijvingslasten voor 2018 zijn per saldo ongeveer € 44.000,- hoger dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van het eerdere besluit om over de aangeschafte tablets voor leerlingen zowel de afschrijvingslasten als de bijdragen van ouders apart als lasten en baten op te nemen. Deze baten zijn onder de ouderbijdragen opgenomen.

Voor 2018 zijn de werkelijke huisvestingslasten, door lagere uitgaven voor het onderhoud (€ 45.000,-) energiekosten (€ 25.000,-) en een verlaging van de dotatie groot onderhoud (€ 50.000,-) lager uitgevallen dan begroot. Het verschil t.o.v. de realisatie 2017 is, vooral door de eerste twee genoemde oorzaken, te verklaren.

De overige materiële lasten liggen per saldo € 167.000,- boven de begroting 2018 en € 197.000,- boven de exploitatie over 2017. Hiervan is ongeveer € 75.000,- toe te wijzen aan hogere juridische kosten t.o.v. de begroting 2018 en de realisatie 2017. Daarnaast zijn er hogere kosten voor werkweken en excursies waar tegenover extra inkomsten uit ouderbijdragen staan. Tevens is er sprake van een overschrijding op het budget voor de aanschaf van leermiddelen voor het vmbo techniekonderwijs, hiertegen staan extra ter beschikking gestelde middelen opgenomen onder de rijksbijdragen.

Balans per 31 december

(in euro's x 1.000)	2018	2017	Vershil
Materiële vaste activa	7.039	6.593	446
Financiële vaste activa	88		88
Vorderingen	215	149	66
Liquide middelen	5.061	5.574	-513
Totaal activa	12.403	12.316	87
Eigen vermogen	7.729	8.040	-311
Voorzieningen	2.519	2.373	146
Kortlopende schulden	2.155	1.903	252
Totaal passiva	12.403	12.316	87

Door de investering in zonnepanelen van € 660.000,-, zijn de investeringen over 2018 hoger uitgekomen dan de jaarlijkse afschrijvingskosten waardoor het saldo van de materiële vaste activa t.o.v. 2017 is toegenomen.

In 2018 zijn onder de financiële vaste activa de langlopende vorderingen op het UWV opgenomen. Dit betreft de uitgekeerde transitievergoedingen vanaf 1 juli 2015 die bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst op basis van ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn uitgekeerd. Het UWV gaat deze wettelijke transitievergoeding in 2020 compenseren. Voor het Andreas College gaat het hier om twee uitgekeerde vergoedingen.

De voorzieningen zijn met € 69.000,- toegenomen door met name de stijging van de voorziening "eigen risico WW verplichtingen". De kortlopende schulden zijn in 2018 t.o.v. 2017 gestegen door o.a. de stijging van de te betalen belastingen, sociale premies en pensioenpremies. Daarnaast zijn de overige kortlopende schulden gestegen door o.a. een nog uit te betalen transitievergoeding.

De genoemde mutaties hebben samen met het negatieve resultaat over 2018 er toe geleid dat het saldo van de liquide middelen is afgenomen met € 513.000,-.

10.3 Treasury

De treasury is geregeld in een daartoe vastgesteld statuut dat medio 2013 werd vastgesteld. Alle financiële handelingen vinden plaats binnen de door de overheid vastgestelde regels. Als gevolg van de wijzigingen in het management en de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is het treasurystatuut in november 2016 aangepast en vastgesteld. Het beleid op het gebied van het beleggen en belenen wordt binnen de Stichting Andreas College geregeld via de treasury-commissie. Deze commissie adviseert het bestuur over alle elementen van het treasury-beleid. Alle overtoollige liquide middelen worden, zoals ook in 2018, aangehouden op spaarrekeningen. De spaarrekeningen zijn vrij opneembaar.

10.4 Continuïteitsparagraaf

In haar brief 'versterking bestuurskracht onderwijs' kondigde de minister een aanpassing van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs aan, die onder andere de opname van een zogeheten 'continuïteitsparagraaf' in het jaarverslag verplicht stelt. Op 20 december 2013 is deze aanpassing in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs gepubliceerd. Zoals reeds aangekondigd dient in het jaarverslag gerapporteerd te worden over het financiële beleid en de verwachte effecten daarvan in de drie verslagjaren volgend op het verslagjaar. Dit betreft:

- Kengetallen (personeel per categorie en leerlingenaantallen)
- Balansramingen
- Ramingen van staat van baten en lasten
- Toelichtingen op deze onderdelen

Daarnaast dient er te worden gerapporteerd over de aanwezigheid en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en de belangrijkste risico's en onzekerheden. Ook dient het toezichthoudend orgaan verslag te doen over de wijze waarop zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en de financiële problematiek.

10.4.1 Kengetallen m.b.t. de verwachte ontwikkeling van het personeelsbestand en het aantal leerlingen

Kengetal (stand 31/12)	Realisatie 2018	begroting 2019 *	prognose 2020 *	prognose 2021 *
Personele bezetting in FTE				
Bestuur/ Management	3,0	3,0	3,0	3,0
Personeel primair proces	151,6	155,3	158,6	158,5
Ondersteunend personeel	64,6	63,0	62,9	62,9
Totale bezetting	219,2	221,3	224,5	224,4

Leerlingaantallen (stand 31/12)	realisatie 2018	begroting 2019 *	prognose 2020 *	prognose 2021 *
<i>(exclusief vavo leerlingen)</i>				
Pieter Groen	1.321	1.399	1.412	1.432
Rijnmond	607	666	684	677
Limes	239	222	212	216
Totaal leerlingaantallen	2.167	2.287	2.308	2.325

* Bron: Begroting 2019 en meerjarenperspectief 2020-2022

Ontwikkeling personele bezetting

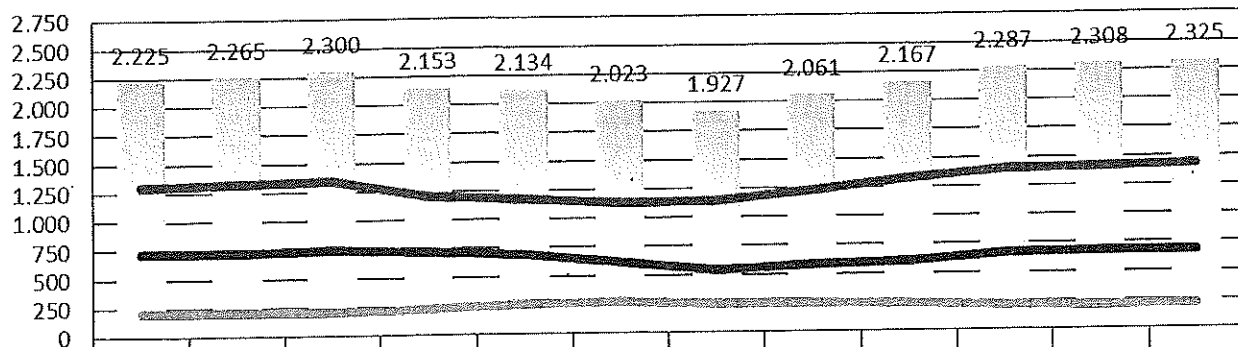
In het meerjarenperspectief is de formatie van het schooljaar 2017/2018 als basis genomen en is vervolgens rekening gehouden met mutaties die vanuit de locatiedirecties zijn aangedragen. Door de verwachte toename van leerlingen bij Pieter Groen en Vakcollege Rijnmond zal hier de formatie in de komende jaren licht stijgen. Bij Limes Praktijkonderwijs zal door een daling van het totaal leerlingen de formatie afnemen. De opgenomen formatie is exclusief de formatie voor de tijdelijke vervanging bij ziekte.

Ontwikkeling van het aantal leerlingen

Na een terugloop in eerdere schooljaren, is vanaf het schooljaar 2016/2017 de instroom weer toegenomen. In 2018/2019 zijn er 474 1^e jaar leerlingen aangemeld en in de komende jaren zal naar verwachting het aantal leerlingen uitkomen op ongeveer 485.

Vanaf het schooljaar 2019/2020 tot en met het schooljaar 2021/2022 zijn de leerling aantallen dan ook gebaseerd op de realisatie van het schooljaar 2018/2019 en op de eerder genoemde instroom.

Verloop leerlingen Andreas College (excl vavo)

	10/11 boekjr. 2011	11/12 2012	12/13 2013	13/14 2014	14/15 2015	15/16 2016	16/17 2017	17/18 2018	18/19 2019	19/20 prog. 2020	20/21 prog. 2021	21/22 prog. 2022
totaal	2.225	2.265	2.300	2.153	2.134	2.023	1.927	2.061	2.167	2.287	2.308	2.325
PG	1.301	1.329	1.346	1.209	1.175	1.136	1.137	1.232	1.321	1.399	1.412	1.432
RM	719	725	745	719	695	614	544	580	607	666	684	677
Limes	205	211	209	225	264	273	246	249	239	222	212	216

De bovenstaande grafiek toont het verloop van aantal leerlingen vanaf het schooljaar 2010/2011 onderverdeeld naar de drie locaties. Vanaf het schooljaar 2019/2020 betreft het een prognose.

10.4.2 Meerjarenprognose van de balans en de staat van baten en lasten

Balans per 31/12 (in euro's x 1.000)	Realisatie 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Materiële vaste activa	7.039	6.800	6.364	5.986
Financiële vaste activa	88	0	0	0
Vorderingen	215	303	215	215
Liquide middelen	5.061	5.406	6.355	7.177
Totaal activa	12.403	12.509	12.934	13.378
Eigen vermogen	7.729	7.879	8.355	8.768
Voorzieningen	2.519	2.475	2.424	2.455
Kortlopende schulden	2.155	2.155	2.155	2.155
Totaal passiva	12.403	12.509	12.934	13.378

De meerjarenprognose van de balans is gebaseerd op de begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2022 waarbij de prognose cijfers voor 2018 zijn vervangen door de werkelijke cijfers 2018.

Onder de materiële vaste activa zijn de investeringen opgenomen zoals deze in het meerjarenperspectief tot en met 2022 zijn opgenomen als onderdeel van de begroting 2019. De geraamde investeringen voor 2019 zijn lager dan de geraamde afschrijvingskosten voor 2019. Hierdoor zal het saldo van de materiële vaste activa eind 2019 afnemen. Ook in de jaren daarna zal het saldo van de materiële vaste activa afnemen.

In 2018 zijn onder de financiële vaste activa langlopende vorderingen op het UWV opgenomen. Dit betreft de uitgekeerde transitievergoedingen vanaf 1 juli 2015 die bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst op basis van ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn uitgekeerd. Het UWV gaat deze wettelijke transitievergoeding in 2020 compenseren. Voor het Andreas College gaat het hier om twee uitgekeerde vergoedingen.

Het eigen vermogen is in 2018, als gevolg van het negatieve resultaat van € 312.000, -, afgenomen. Door de begrote positieve resultaten in 2019 en de jaren daarna zal het eigen vermogen, na een daling in de afgelopen jaren, weer toenemen.

De post voorzieningen bestaat uit de voorziening grootonderhoud en de diverse personele voorzieningen zoals jubilea, basisbudget, eigen risico WW-verplichtingen en spaarverlof. De personele voorzieningen zijn in de berekening als constante factor meegenomen. De voorziening grootonderhoud wordt beïnvloed door de mutaties van het meerjaren onderhoudsplan. Voor 2019 is de verwachting dat de uitgaven hoger zullen zijn dan de jaarlijkse dotaties waardoor het saldo van de voorzieningen iets zal teruglopen. De vorderingen en de kortlopende schulden zijn in de berekening als constante factor meegenomen.

Staat van baten en lasten

(in euro's x 1.000)	Realisatie	Begroting	Prognose	Prognose
	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdragen	18.953	19.892	20.463	20.448
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0
Overige baten	1.056	910	816	813
Totaal baten	20.009	20.802	21.279	21.261
Personeelslasten	16.585	16.837	17.117	17.184
Afschrijvingen	693	714	696	682
Huisvestingslasten	769	809	809	809
Overige materiële lasten	2.281	2.292	2.181	2.173
Totaal lasten	20.328	20.652	20.803	20.848
Saldo baten en lasten	-319	150	476	413
Financiële baten en lasten	7	0	0	0
Totaal resultaat	-312	150	476	413

Het bovenstaande resultaatoverzicht laat t.o.v. het eerdere meerjarenperspectief in de jaarrekening 2017 een paar veranderingen zien. Voor 2018 is het resultaat uitgekomen op € 312.000, - negatief waar een begroot tekort was voorzien van € 192.000, -. De begroting 2019 komt uit op een overschot van € 150.000, - terwijl er in het eerdere meerjarenperspectief was uitgegaan van een positief resultaat van € 297.000, -. Dit verschil wordt veroorzaakt door o.a. hogere personele voorzieningen, stijging van de software licenties en de eerdere niet begrote kosten voor de AVG. Voor 2020 is de verwachting dat het resultaat € 476.000, - positief gaat uitkomen, in het eerdere meerjarenperspectief was nog rekening gehouden met een positief resultaat van € 597.000, -.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem.

Binnen de Stichting Andreas College kennen we een goed werkende planning-en-control-cyclus. In het najaar wordt een begroting voor het volgende jaar opgesteld en tevens een meerjarenperspectief voor de drie jaren daarop volgend waarbij tevens een doorrekening wordt gemaakt van de verwachte mutaties van het aantal leerlingen. Alle berekeningen zijn zowel op stichting niveau als op locatie niveau. Begrotingsverantwoordelijkheid is diep in de organisatie verankerd.

Maandelijks vindt er een financiële analyse plaats van de exploitatie die met de begroting wordt vergeleken. Deze analyses worden ook verstrekt aan/besproken met de diverse budget verantwoordelijken. Met de drie vestigingen heeft de directeur-bestuurder en de controller gesprekken over de uitputting van de budgetten in relatie tot het gevoerde beleid. De directeur-bestuurder praat hierover regelmatig met de Raad van Toezicht. Deze gesprekken hebben vooral als doel om sturing te geven op de gewenste resultaten.

De Stichting Andreas College heeft verder ook in 2018 op een aantal andere fronten aandacht besteed aan risicobeheersing:

- Kwaliteitsmanagement: gericht op kwaliteitsbeheersing van primaire en ondersteunende processen.
- Passend Onderwijs en zorgondersteuning: zorgstructuur op de locaties is verder doorgevoerd.
- Periodieke bespreking van de exploitatiecijfers in het perspectief van de feitelijke ontwikkelingen op stichting niveau in de periodieke auditcommissies en de Raad van Toezicht vergaderingen.
- Strategische financiële risicobeheersing: Inventariseren en delen van de belangrijkste risico's op de geijkte momenten van de planning & control cyclus (formatieplan en begroting).
- Jaarrekening op stichting niveau wordt besproken met de locatiedirecties, de financiële commissie van de GMR, de auditcommissie, Raad van Toezicht en de externe accountant.

Risicomanagement

Jaarlijks wordt de risico-inventarisatie voor de Stichting Andreas College bij het opstellen van de begroting en het meerjarenperspectief geactualiseerd. Deze risico-inventarisatie laat zien dat de financiële risico's vooral betrekking hebben op de effecten van een daling van het aantal leerlingen. Gezien de forse daling van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren is dit, ondanks de stijging van leerlingen vanaf 2017/2018, een reëel risico. Voor de overige risico's is een percentage van 5% ingeschat. Per 31 december 2018 komt de bufferliquiditeit uit op 15%. Deze bufferliquiditeit wordt voldoende geacht om de financiële risico's op te kunnen vangen.

Financiële continuïteit en kengetallen

Voor het toezicht op de financiële continuïteit van de school maakt de Stichting Andreas College gebruik van een aantal kengetallen. Deze zijn opgenomen onder hoofdstuk 10.1 waarbij ook de door de Inspectie van het onderwijs gebruikte kengetallen zijn opgenomen en de daarbij behorende signaleringswaarden.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De Stichting Andreas College is zich bewust van toenemende verantwoordelijkheden en risico's voor de borging van de continuïteit. Dit betreft o.a. de toenemende werkdruk om aan alle eisen, zoals cybersecurity, AVG, en incidenten op het gebied van sociale of fysieke veiligheid, te voldoen.

Voor de komende jaren spelen de volgende risico's voor de Stichting Andreas College. Daarachter opgenomen zijn de beheersingsmaatregelen.

Leerlingen en bekostiging

De ontwikkeling van het aantal leerlingen heeft de laatste schooljaren schommelingen laten zien.

Nu het Andreas College weer in een stijgende lijn zit met het aantal leerlingen betekent dit dat bij toename van leerlingen per 1 augustus de bekostiging hiervoor pas op 1 januari daarop volgend wordt ontvangen. Dit heeft tot gevolg dat het Andreas College 5 maanden dient voor te financieren. Dit kan invloed hebben op de uitkomsten van de jaarresultaten.

- > In de begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2020-2022 is in de formatie en de bijbehorende personeelskosten rekening gehouden met het deels voorfinancieren van onderwijs personeel als gevolg van een leerlingen stijging. (zie paragraaf 3.1)

Wijziging bekostiging LWOO en Pro

Voor leerlingen met een LWOO-aanwijzing of een Toelaatbaarheidsverklaring Pro ontvangen scholen extra middelen. Vanaf 1 januari 2016 zijn de middelen aan het Samenwerkingsverband toegekend, gebaseerd op het deelnamepercentage van LWOO en Pro op 01-10-2012. DUO verrekent de ondersteuningsbekostiging voor leerlingen met LWOO of Pro met de scholen waar deze leerlingen staan ingeschreven. Dit wordt door DUO van het budget van het Samenwerkingsverband afgeschreven. Het bestuur van het Samenwerkingsverband heeft besloten vanaf 2018 een vorm van opting out toe te passen. De verdeling en toekenning van de middelen zal vanaf dat moment direct door het Samenwerkingsverband geregeld worden. De basisbekostiging wordt voor alle leerlingen in het regulier of speciaal onderwijs door DUO betaald; dit loopt niet via het Samenwerkingsverband.

Vanaf 2018 maakt het Samenwerkingsverband gebruik van een vorm van opting out (vorm van populatiebekostiging). De baten en de lasten (afdrachten LWOO en Pro) zijn dan in evenwicht waardoor er geen sprake zal zijn van korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen.

Voor het Vakcollege Rijnmond heeft dit tot gevolg dat de ondersteuningsbekostiging voor leerlingen met LWOO komt te vervallen en dat hiervoor in de plaats komt een vergoeding voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op basis van het totaal aantal leerlingen die in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg zijn geplaatst. Door de gemengde leerweg neemt, vanaf het schooljaar 2018-2019, het aantal leerlingen met basis- en kaderberoepsgerichte leerweg af waardoor de vergoeding voor extra ondersteuning iets zal teruglopen. In de begroting 2019 en de jaren daarna is hiermee rekening gehouden.

- > Wij zullen de ontwikkelingen m.b.t. het verloop van het aantal leerlingen met de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg volgen om zo doende de financiële consequenties tijdig te kunnen signaleren.

Vereenvoudiging bekostiging

Het bekostigingsmodel voor het voortgezet onderwijs wordt per 1 januari 2021 sterk vereenvoudigd. Na jaren van overleg is hier overeenstemming over bereikt. Minister Slob sprak van een doorbraak in de brief die hij op 18 augustus 2018 aan de Tweede Kamer heeft verstuurd. Hij gaat de wetswijziging voorbereiden en verwacht het wetsvoorstel in de zomer van 2019 te kunnen indienen. De beoogde invoeringsdatum van het nieuwe bekostigingsstelsel is 1 januari 2021.

Nieuwe model

Het vereenvoudigde bekostigingsmodel zoals dit er nu ligt, bestaat uit twee leerling-prijzen en twee vaste voeten:

- een vaste voet van ongeveer € 220.000,- per hoofdvestiging;
- een vaste voet van ongeveer € 170.000,- per nevenvestiging;
- een bedrag van ongeveer € 7.700,- per leerling bovenbouw vbo en alle jaren praktijkonderwijs;
- een bedrag van ongeveer € 6.800,- per leerling van alle andere leerlingcategorieën.

De vereenvoudiging van de bekostiging betreft alleen de basisbekostiging in het voortgezet onderwijs. Dit betekent een herverdeling in het model van:

- de lumpsumbekostiging voor personeel en exploitatie;
- de oude vaste budgetten voor het lesmateriaal.

Er is geen herverdeling van:

- lichte ondersteuning (het budget voor lwoo en praktijkonderwijs aan scholen);
- aanvullende regelingen als het leerplusarrangement en de Functiemix Randstadregio's vo.

Het bekostigingsmodel kent een indexering die is gebaseerd op loon- en prijsontwikkeling. De hoogte van de vier hierboven genoemde parameters is indicatief. De werkelijke hoogte wordt dicht op de werkelijke ingangsdatum bepaald, waarbij de meest recente gegevens worden gebruikt.

Overgangsregelingen

Om te voorkomen dat scholen er op korte termijn teveel op achteruitgaan, worden twee overgangsregelingen voorgesteld. Eén die geldt voor alle besturen, waarbij de compensatie geleidelijk afneemt (80%-60%-40%-20%) en het eigenlijke niveau in het vijfde jaar wordt bereikt. En een aanvullende regeling voor besturen die er meer dan 3% op achteruitgaan.

Voorlopige doorrekening van het vereenvoudigde bekostigingsmodel

Op basis van de data van de bekostiging 2017 en de leerlingentelling van 1 oktober 2016 heeft OCW met een rekentool een voorlopige doorrekening van het vereenvoudigde bekostigingsmodel gemaakt. Deze geeft een indicatie van wat de vereenvoudiging betekent voor alle schoolbesturen. Omdat de hoogte van de parameters nog indicatief is, wijkt het herverdeeffect af van het daadwerkelijke herverdeeffect bij invoering van de vereenvoudiging. Voor de Stichting Andreas College geeft de rekentool de onderstaande indicatie van het herverdeeffect:

Rekentool : indicatie herverdeeffect

Bestuursnummer	40700
Naam	Stg. Andreas College voor CVO te Katwijk e.o.
Bekostiging 2017 totaal (x €1000)	€ 16.446
Nieuwe bekostiging (x €1000)	€ 16.332
Vershil bekostiging(x € 1.000)	€ -114
Herverdeeffect (%)	-0.7
Aantal leerlingen	1946
Bekostigde vestigingen	3
Scholen	25GD (2), 26HN (1)

- > Gezien de verwachte invoeringsdatum zijn in het meerjarenperspectief vanaf 2021 de financiële gevolgen meegenomen.

Stijging van de AOW-leeftijd en de pensioenleeftijd

De AOW-leeftijd is omhoog gegaan en is momenteel 67 jaar en 3 maanden en de pensioen richtleeftijd is nu 68 jaar. In de komende jaren zal dit naar verwachting nog verder stijgen. Voor de werkgever brengt deze verhoging mogelijk extra risico's met zich mee zoals een hoger verzuim, lagere productiviteit en werknemers die uitvallen en arbeidsongeschikt raken. De werknemer dient dan ook maatregelen te nemen om deze risico's zo veel mogelijk te voorkomen.

- > De Stichting Andreas College zal meer Arbo-gerelateerde investeringen doen om (langdurig) uitval te voorkomen en heeft daarom het Arbo budget verhoogd. Het gebruik maken van de arbo-voorzieningen neemt toe. Steeds meer collega's hebben behoefte om aan aangepaste bureaus en op aangepaste stoelen te werken. Ook het veelvuldig werken met computers heeft tot gevolg dat er meer computerbrillen worden aangeschaft. Wij geven daarover ook de benodigde voorlichting. Ook is er sprake van een toename van de inzet van psychologische ondersteuning van werknemers bij externe bureaus, al dan niet in relatie tot arbeidsongeschiktheid.

Door de verhoging van de pensioenleeftijd moeten de werknemers langer werken. Uit de praktijk blijkt dat veel werknemers korter gaan werken, met (deeltijd)pensioen gaan of gebruikmaken van seniorenregelingen (de zgn. BAPO-regeling) maar ook het basisbudgetverlof en spaarverlof om hun werkzame leven op een aanvaardbaar niveau

te kunnen blijven voortzetten. Het aantal werknemers dat tot aan de AOW-leeftijd blijft werken neemt aanzienlijk af. P&O ondersteunt de werknemers bij hun vragen op dit gebied en zorgt samen met de werknemers voor een verdere afwikkeling van verzoeken die de werknemers in dit kader indienen.

Privacy regelen en datalekken

Per 1 januari 2016 is de Wet meldplicht datalekken van kracht geworden. Deze meldplicht houdt in dat organisaties, waaronder scholen, een melding moeten doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens, zodra zij een ernstig datalek hebben ontdekt. In sommige situaties moeten zij het datalek ook melden aan de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt. We spreken van een datalek wanneer iemand toegang heeft tot persoonsgegevens terwijl dat niet is toegestaan. Wanneer de eerdergenoemde melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen het College Bescherming Persoonsgegevens) niet (tijdig) wordt gemeld, kan dit worden bestraft met forse boetes.

De huidige privacywetgeving is gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Deze wet is met de komst van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) vervallen. Vanaf 25 mei 2018 wordt van onderwijsorganisaties verwacht dat zij beschikken over gegevensbeschermingsbeleid conform deze verordening. De AVG stelt nieuwe en zwaardere eisen aan de omgang met persoonsgegevens.

Scholen maken in toenemende mate gebruik van digitale onderwijsmiddelen om het onderwijs te kunnen geven. Voorwaarde daarbij is wel dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de verwerking van persoonsgegevens. Het is daarom van belang dat scholen met alle ketenpartijen (leveranciers en aanbieders) die persoonsgegevens van met name leerlingen verwerken goede afspraken maken over het regelen van privacy.

Behalve de kans op imago-schade voor de school zijn er (financiële) risico's op vervolging, claims en/of boetes bij overtreding van bijvoorbeeld de privacy wetgeving.

> Stichting Andreas College neemt privacy serieus. Daarom zijn wij druk bezig om alle maatregelen die voortvloeien uit de nieuwe wetgeving te inventariseren, wijzigen en te borgen binnen onze processen. Zo krijgen wij inzichtelijk welke persoonsgegevens wij verwerken en wie deze persoonsgegevens kunnen inzien. Binnen Stichting Andreas College is besloten om een speciaal AVG team samen te stellen. Dit team maakt gebruik van een handboek van advocatenkantoor Wille Donker. Dit handboek is opgesteld voor scholen en geeft stap voor stap weer wat noodzakelijk is om te voldoen aan de nieuwe wetgeving.

Genomen maatregelen:

- AVG team ingericht
- Functionaris Gegevensbescherming is benoemd
- Register van verwerkingsactiviteiten
- Protocol voor het gebruik van e-mail, internet en social media vastgesteld
- Protocol gebruik van camera- en videobeelden vastgesteld
- Geheimhoudingsverklaring opgesteld
- Toestemmingsformulieren ouders en medewerkers
- Privacy Statement bezoekers website vastgesteld en geïmplementeerd
- Verwerkersovereenkomsten, in kaart brengen
- Handboek Datalekken vastgesteld en getest
- Communicatie, een Privacy Portal ingericht voor ouders/leerlingen/medewerkers en het verzenden van nieuwsbrieven aan medewerkers.

Rapportage toezichthoudend orgaan.

Onder paragraaf 2 van het bestuursverslag is het verslag van de Raad van Toezicht over 2018 opgenomen.

Jaarrekening 2018

Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

A.1.0 Grondslagen voor waardering

Algemeen

De jaarrekening 2018 is opgesteld conform de verslaggeving vereisten die zijn vastgelegd in de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660) en het Burgerlijk Wetboek (BW 2, titel 9).

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

De Stichting Andreas College kent twee verbonden partijen, te weten; Samenwerkingsverband VMBO-ROC Platform en het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen investeringssubsidies onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Hier onder worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven, tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld. De activeringsdrempel die wordt toegepast is € 600.

Categorie	Afschrijvings- termijn in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar	Categorie	Afschrijvings- termijn in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar
Gebouwen			Kantoormeubilair	120	10,00%
- Permanent	360	3,33%	Smartboards en beamers	84	14,29%
- Semi-permanent	240	5,00%	Audio apparatuur	60	20,00%
- Noodlokalen	180	6,66%	ICT-middelen	60	20,00%
Installaties en machines	84	14,29%	ICT-middelen (laptops/tablets)	48	25,00%
Installaties en machines	120	10,00%	ICT-middelen (iPads)	36	33,33%
Installaties en machines	300	4,00%	Schoolmeubilair	180	6,66%

Vorderingen

De overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij aanwendbare gedeelte van het eigen vermogen. Aan dit gedeelte van het eigen vermogen is noch door de Raad van Toezicht, noch door een derde, een bestedingsbeperking verbonden. De algemene reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waaraan de Raad van Toezicht een specifieke bestemming heeft gegeven.

Publieke middelen

Publieke middelen zijn gelden verkregen ten laste van de rijksbegroting of anderszins uit hoofde van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen verkregen gelden, alsmede de opbrengsten daarvan, waarover een instelling de beschikking heeft gekregen om de wettelijke taak te verrichten (zie artikel 1 Regeling beleggen en belenen voor instellingen voor onderwijs en onderzoek).

Private middelen

Alle overige gelden niet zijnde publieke middelen waarover een instelling beschikt.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn op balansdatum geldende verplichtingen.

De voorziening voor onderhoud is bestemd voor het uitvoeren van het meerjaren onderhoudsplan voor de gebouwen van de Stichting Andreas College. De voorziening is berekend door de totaal begrote lasten te delen door het aantal jaren waarin dit onderhoud zal worden gerealiseerd.

De voorzieningen voor spaarverlof en het basisbudget zijn bestemd voor de vervanging van diegene die van deze regelingen gebruik maken. Deze voorzieningen zijn berekend door de uren per medewerker te vermenigvuldigen met de in de CAO vermelde bedragen per functie.

De voorziening voor jubileumgratificaties is bestemd om aan de verplichtingen voor jubileumgratificaties voor het huidige personeel te kunnen voldoen en is berekend door het maken van een schatting aan de hand van het huidige personeelsbestand.

Kortlopende schulden

Hieronder zijn opgenomen de op de balansdatum vaststaande verplichtingen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar.

De geormerkte rijksbijdragen worden als baten verantwoord voor zover ten laste van de betreffende toekenning lasten zijn gerealiseerd. Het nog te besteden deel van de ontvangen geormerkte rijksbijdragen wordt verantwoord onder de kortlopende schulden, overlopende passiva.

De stichting heeft een toegezegde-pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds APG. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Ultimo 2017 (en 2016) waren er voor de vereniging geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

A 1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(Na resultaatbestemming)

	<u>2018</u>		<u>2017</u>	
	€	€	€	€
1 Activa				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	7.039.384		6.593.423	
1.3 Financiële vaste activa	<u>87.500</u>		<u> </u>	
Totaal vaste activa		7.126.884		6.593.423
Vlottende activa				
1.5 Vorderingen	214.907		149.012	
1.7 Liquide middelen	<u>5.060.817</u>		<u>5.574.057</u>	
Totaal vlottende activa		5.275.724		5.723.069
Totaal activa		<u>12.402.608</u>		<u>12.316.492</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen		7.728.547		8.040.105
2.2 Voorzieningen		2.518.860		2.372.919
2.4 Kortlopende schulden		2.155.201		1.903.468
Totaal passiva		<u>12.402.608</u>		<u>12.316.492</u>

A 1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	18.952.511		18.327.500		17.346.662	
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies						
3.5 Overige baten	<u>1.056.210</u>		<u>781.500</u>		<u>907.542</u>	
Totaal baten		20.008.721		19.109.000		18.254.204
Lasten						
4.1 Personeelslasten	16.584.774		15.655.000		15.463.961	
4.2 Afschrijvingen	693.222		648.500		694.327	
4.3 Huisvestingslasten	768.645		888.200		853.139	
4.4 Overige lasten	<u>2.281.178</u>		<u>2.113.900</u>		<u>2.084.302</u>	
Totaal lasten		<u>20.327.819</u>		<u>19.305.600</u>		<u>19.095.729</u>
Saldo van baten en lasten		-319.098		-196.600		-841.525
5 Financiële baten en lasten	<u>7.540</u>		<u>5.000</u>		<u>14.252</u>	
		7.540		5.000		14.252
Totaal resultaat		<u><u>-311.558</u></u>		<u><u>-191.600</u></u>		<u><u>-827.273</u></u>

A 1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	2018		2017	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Saldo van baten en lasten		-319.098		-841.525
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	693.222		694.327	
- mutaties voorzieningen	145.941		148.582	
- overige mutaties	0		0	
		839.163		842.909
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	-65.895		27.106	
- schulden	251.733		91.289	
		185.838		118.395
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		705.903		119.779
Ontvangen interest	7.540		14.252	
Betaalde interest	0		0	
Buitengewoon resultaat	0		0	
		7.540		14.252
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		713.443		134.031
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investeringen in materiële vaste activa	-1.139.183		-341.162	
Investeringen in financiële vaste activa	-87.500		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.226.683		-341.162
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
Nieuw opgenomen leningen	0		0	
Aflossing langlopende schulden	0		0	
		0		0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		0
Mutaties liquide middelen		-513.240		-207.131

A 1.4 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	Aanschaf- prijs 1-1-2018 €	Cumula- tieve afschrijv. 1-1-2018 €	Boek- waarde 1-1-2018 €	Inves- teringen 2018 €	Des- Inves- teringen 2018 €	Afschrij- vingen 2018 €	Cumula- tieve afschrijv. 31-12-2018 €	Boek- waarde 31-12-2018 €
1.2 Materiële vaste activa								
1.2.1 Gebouwen en terreinen	7.542.806	2.543.142	4.999.664	2.390		259.815	2.802.957	4.742.239
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.602.347	2.008.588	1.593.759	1.136.793		433.407	2.441.995	2.297.145
totaal	11.145.153	4.551.730	6.593.423	1.139.183		693.222	5.244.952	7.039.384

Voor de afschrijvingspercentages verwijzen wij u naar pagina met de waarderingsgrondslagen vaste activa.

	2018 €	2017 €
1.3 Financiële vaste activa		
1.3.2 Overige financiële vaste activa	87.500	
	<u>87.500</u>	<u>0</u>

Dit betreft langlopende vorderingen op het UWV opgenomen. Het UWV gaat de uitgekeerde transitievergoedingen, die bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst op basis van ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn uitgekeerd, in 2020 compenseren. Voor het Andreas College gaat het hier om twee uitgekeerde vergoedingen.

	2018 €	2017 €
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	54.528	31.576
1.5.7 Overige vorderingen	20.547	27.413
1.5.8 Overlopende activa	142.162	92.353
1.5.9 Af: voorziening verwachte oninbaarheid	-2.330	-2.330
	<u>214.907</u>	<u>149.012</u>
Uitsplitsing		
1.5.7.1 Personeel	2.543	1.331
1.5.7.2 Overige	<u>18.004</u>	<u>26.082</u>
<u>Overige vorderingen</u>	<u>20.547</u>	<u>27.413</u>

Onder de overige vorderingen zijn de nog te ontvangen rente inkomsten opgenomen van € 7.540,- in 2017 was dit € 14.252,-.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	4.567	2.983
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	5.056.250	5.571.074
1.7.3 Deposito's	<u> </u>	<u> </u>
	<u>5.060.817</u>	<u>5.574.057</u>

Voor een uitgebreide toelichting op de mutatie in de liquide middelen verwijzen wij u naar het kasstroomoverzicht van deze jaarrekening.

	Resultaat		Overige	Stand per 31-12-2018	
	Stand per 1-1-2018	2018	mutaties	2018	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen					
2.1.1.1 Algemene reserve privaat	783.920				783.920
2.1.1.2 Algemene reserve publiek	6.807.713	-356.558			6.451.155
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)					
Bestemmingsreserve personeel	448.472				448.472
Bestemmingsreserve techniekgeld	<u> </u>	45.000		<u>45.000</u>	<u> </u>
	448.472				493.472
	<u>8.040.105</u>	<u>-311.558</u>			<u>7.728.547</u>

De algemene reserves zijn bestemd voor het opvangen van de gebruikelijke bedrijfsrisico's op de korte en middellange termijn alsmede voor het ontwikkelen van nieuw onderwijsbeleid voor zover dit niet kan worden gefinancierd uit de reguliere baten van de stichting.

De bestemmingsreserve personeel is bestemd voor het opvangen van bijzondere verschillen tussen de personele bekostiging via het Ministerie van OCenW en de betaalde salariskosten voor het personeel van de Stichting Andreas College.

De bestemmingsreserve techniekgeld is bestemd voor het opvangen van verschillen tussen de ontvangen baten voor de versterking van het techniekonderwijs op het vmbo, en de hiermee verbonden uitgaven zoals de jaarlijkse afschrijvingskosten van de aangeschafte investeringen voor het techniekonderwijs.

Dotaties 2018	Onttrek- kingen 2018	Vrijval 2018	Stand per 31-12-2018	Kortlop- pende deel < 1 jaar	Langlo- pende deel > 1 jaar
€	€	€	€	€	€

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

Spaarverlof	54.835	118.850	247.624	24.762	222.862
Eigen risico WW-verplichtingen	148.152		253.823	25.382	228.441
Basisbudget	44.728		264.737	26.474	238.263
Jubileumgratificaties	9.024		179.632	17.963	161.669
Langdurig zieke werknemers	56.250		56.250	5.625	50.625

2.2.3 Overige voorzieningen

Groot onderhoud gebouwen	371.000	419.198	0	1.516.794	151.679	1.365.115
	<u>683.989</u>	<u>419.198</u>	<u>118.850</u>	<u>2.518.860</u>	<u>251.886</u>	<u>2.266.974</u>

Voor het eigen risico deel (25%) van de WW-verplichtingen, 75% van de uitkeringskosten wordt collectief via DUO verrekend, is een voorziening gevormd voor de verwachte toekomstige financiële verplichtingen.

In 2015 is de seniorenregeling (BAPO) vervallen. Daarvoor is een nieuwe regeling in de plaats gekomen voor alle medewerkers, die hen in staat stelt keuzes te maken die passen bij hun levensfase en persoonlijke situatie. Met deze regeling krijgt iedere werknemer per schooljaar de beschikking over maximaal 50 klokuren (persoonlijk budget) die aangewend kunnen worden voor verlof, werkdrukvermindering of bepaalde doelbestedingen in geld. Vanaf 1 augustus 2015 is hiervoor de voorziening basisbudget opgenomen.

De voorziening voor jubileumgratificaties is gevormd om de kosten te betalen voor toekomstige jubileumgratificaties. De voorziening is berekend op basis van inschattingen van de kans dat personeelsleden in aanmerking komen voor deze uitkeringen. De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van uitgaven voor planmatig groot onderhoud en is onderbouwd door een onderhoudsplan, vertaald naar financiële effecten.

De voorziening langdurig zieke werknemers is gevormd voor de verwachte salariskosten van langdurige zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

2.4 Kortlopende schulden	2018		2017	
	€	€	€	€
2.4.3 Crediteuren		113.137		112.734
2.4.7.1 Loonheffing	619.061		543.880	
2.4.7.2 Omzetbelasting	5.361		21.369	
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	168.224		168.224	
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		792.646		733.473
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen		200.061		194.565
2.4.9 Overige kortlopende schulden		177.830		43.660
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW	77.143		64.829	
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen	640.697		704.780	
2.4.10.8 Overige overlopende passiva	153.687		49.427	
2.4.10 Overlopende passiva		871.527		819.036
		<u>2.155.201</u>		<u>1.903.468</u>

De overige kortlopende schulden zijn in 2018 t.o.v. 2017 gestegen door o.a. de stijging van de te betalen belastingen, sociale premies en pensioenpremies. Daarnaast zijn de overige kortlopende schulden gestegen door o.a. een nog uit te betalen transitie vergoeding.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (RJ 660 model G)

G.1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (regeling ROS art. 13, lid2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk/datum	bedrag van de toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet afgerond
Subsidie:					
Studieverlof	760012567/24-7-2017	€ 6.557,58	€ 6.557,58	X	
Studieverlof	759411344/24-7-2017	€ 6.857,60	€ 6.857,60	X	
Studieverlof	767519396/24-7-2017	€ 8.229,12	€ 8.229,12	X	
Studieverlof	759110375/24-7-2017	€ 8.186,26	€ 8.186,26	X	
Studieverlof	762414910/24-7-2017	€ 6.857,60	€ 6.857,60	X	
Studieverlof	765717814/24-7-2017	€ 5.486,08	€ 5.486,08	X	
Studieverlof	8/634/25304, 23-07-2018	€ 10.286,40	€ 10.286,40		X
Studieverlof	8/677/28673, 23-07-2018	€ 6.857,60	€ 6.857,60		X
Studieverlof	8/676/28518, 23-07-2018	€ 6.857,60	€ 6.857,60		X
Studieverlof	8/628/24938, 23-07-2018	€ 5.486,08	€ 5.486,08		X
Studieverlof	8/643/26156, 23-07-2018	€ 8.614,86	€ 8.614,86		X
Studieverlof	8/591/20715, 23-07-2018	€ 4.800,32	€ 4.800,32		
Studieverlof	8/610/23835, 23-07-2018	€ 10.286,40	€ 10.286,40		
Zij-instroom	788288-2/20-12-2016	€ 20.000,00	€ 20.000,00		X
Aanvullende bekost. Technisch VMBO	923917-1, 21-8-2018	€ 137.009,98	€ 137.009,98	X	
Lenteschool	LENZO18136/14-5-2018	€ 29.700,00	€ 29.700,00	X	
LOF	1160703/30-3-2017	€ 34.422,00	€ 34.422,00		X
LOF	LOF17-0243/11-4-2018	€ 38.747,72	€ 38.747,72		X
		355.243,20	355.243,20		

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De vereniging is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Naast de betalingen van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premies kent de vereniging geen andere verplichtingen.

Op grond van de regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs wordt een vordering op OCW opgenomen ter hoogte van de op balansdatum bestaande schuld aan het personeel inzake de tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken én de op balansdatum verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing over de maand december, met een voorgeschreven maximum van 7,5% over de personele bekostiging. (De schuld op balansdatum bedraagt € 1.490.538 Het maximale bedrag dat als vordering kan worden opgenomen, bedraagt € 1.100.396).

Meerjarige overeenkomsten

De volgende meerjarige contracten zijn afgesloten:

Naam	Soort	looptijd
OsingadeJong	leermiddelen	2018-2021
Zermelo	Software en dienstverlening	2018-2019
Raet	Software en dienstverlening	2016-2020
DVEP	Elektriciteit	2015-2020
Avero Achmea	WGA Uitstapverzekering *)	2017- 2018
Buy It Direct	ICT hardware	2017-2020
Proactive	Software en dienstverlening	2016-2019
Afas	Software en dienstverlening	2018-2020
Telfort	Telefonie	2017-2020

*) Per 1 januari 2019 is er een nieuw contract afgesloten voor een periode van 3 jaar met Loyalis.

A 1.5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2018

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
3.1 Rijksbijdragen						
3.1.1 Rijksbijdrage OCW		14.966.967		14.662.000		13.746.475
Geoormerkte OCW subsidies		0		0		0
Niet-geoormerkte OCW subsidies	<u>1.691.547</u>		<u>1.476.500</u>		<u>1.385.859</u>	
3.1.2 Overige subsidies OCW		1.691.547		1.476.500		1.385.859
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen						
Rijksbijdrage SWV		<u>2.293.997</u>		<u>2.189.000</u>		<u>2.214.328</u>
		<u>18.952.511</u>		<u>18.327.500</u>		<u>17.346.662</u>

De toename in baten t.o.v. de begroting is te verklaren door hogere rijksbijdragen als gevolg van een verhoging van de personele bekostiging met 2,6 %, welke is toegekend om de hogere personele kosten die voorkomen uit het loonakkoord en de hogere pensioenpremies te dekken. Daarnaast zijn er voor de versterking van het techniekonderwijs op het vmbo extra middelen ter beschikking gesteld. Voor 2018 is hiervoor € 137.000,- ontvangen.

De stijging van de rijksbijdragen t.o.v. de realisatie 2017 wordt naast de genoemde loonkosten compensatie ook veroorzaakt door de stijging van het aantal leerlingen en de daarbij behorende bekostiging.

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur		47.593		34.000		40.467
3.5.2 Detachering personeel		247.977		162.000		156.014
3.5.5 Ouderbijdragen		599.107		462.000		530.139
3.5.6 Overige		<u>161.533</u>		<u>123.500</u>		<u>180.922</u>
		<u>1.056.210</u>		<u>781.500</u>		<u>907.542</u>

De hogere overige baten worden voornamelijk veroorzaakt door meer opbrengsten uit de ouderbijdragen, hier tegenover staan hogere kosten van werkweken excursies en afschrijvingskosten. Verder zijn er extra opbrengsten voor detachering van personeel, verhuur inkomsten en een hogere ontvangen ESF vergoeding dan begroot.

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.1 Personeelslasten						
Bruto lonen en salarissen	12.681.241		12.110.104		11.785.420	
Sociale lasten	1.512.055		1.368.153		1.453.251	
Pensioenpremies	<u>1.774.748</u>		<u>1.554.743</u>		<u>1.651.447</u>	
4.1.1 Lonen en salarissen		15.968.044		15.033.000		14.890.118
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	176.690		194.500		169.932	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	162.873		110.000		143.969	
4.1.2.3 Overige	<u>354.597</u>		<u>337.500</u>		<u>344.233</u>	
4.1.2 Overige personele lasten		694.160		642.000		658.134
4.1.3 Af: uitkeringen en doorberekeningen		<u>-77.430</u>		<u>-20.000</u>		<u>-84.291</u>
		<u>16.584.774</u>		<u>15.655.000</u>		<u>15.463.961</u>

De personeelslasten liggen per saldo ongeveer € 930.000, - boven de begroting 2018 en zijn € 1.121.000, - hoger dan de exploitatie over 2017. De hogere personeelslasten zijn deels het gevolg van de gestegen pensioenpremie en de afspraken uit het loonakkoord. Daarnaast zijn de personeelslasten gestegen door een toename van de formatie als gevolg van een stijging van het aantal leerlingen in het nieuwe schooljaar.

Per 31 december 2018 was de totale formatie 219,2 fte's. (2017: 213,3 fte's)

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa						
4.2.2.1 Gebouwen en verbouwingen	259.815		205.500		258.889	
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	<u>433.407</u>		<u>443.000</u>		<u>435.438</u>	
		<u>693.222</u>		<u>648.500</u>		<u>694.327</u>

De afschrijvingslasten voor 2018 zijn per saldo ongeveer € 44.000, - hoger dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van het eerdere besluit om over de aangeschafte tablets voor leerlingen zowel de afschrijvingslasten als de bijdragen van ouders apart als lasten en baten op te nemen. Deze baten zijn onder de ouderbijdragen opgenomen.

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur		24.810		16.000		20.005
4.3.2 Verzekeringen		4.675		5.700		4.575
4.3.3 Onderhoud		113.408		165.000		142.315
4.3.4 Energie en water		173.530		200.000		230.827
4.3.5 Schoonmaakkosten		25.320		28.000		32.088
4.3.6 Heffingen		7.766		12.000		6.773
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud		371.000		421.000		371.000
4.3.8 Overige		<u>48.136</u>		<u>40.500</u>		<u>45.556</u>
		<u>768.645</u>		<u>888.200</u>		<u>853.139</u>

Voor 2018 zijn de werkelijke huisvestingslasten, door lagere uitgaven voor het onderhoud (€ 45.000,-) energiekosten (€ 25.000,-) en een verlaging van de dotatie groot onderhoud (€ 50.000,-) lager uitgevallen dan begroot. Het verschil t.o.v. de realisatie 2017 is, vooral door de eerste twee genoemde oorzaken, te verklaren.

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.4 Overige lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten		632.522		534.000		538.990
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur		176.921		163.500		166.511
4.4.2.2 Leer- en hulpmiddelen		<u>856.081</u>		<u>819.700</u>		<u>838.093</u>
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen		1.033.002		983.200		1.004.604
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen						
4.4.4.1 Contributies en abonnementen		63.025		61.500		59.805
4.4.4.2 Werkweken en excursies		273.413		221.000		239.009
4.4.4.3 Kosten kantine		71.212		67.000		61.675
4.4.4.4 Doorbetaalde VAVO-subsidie ROC		90.191		88.000		89.026
4.4.4.5 Diversen		<u>117.813</u>		<u>159.200</u>		<u>91.193</u>
4.4.4 Overige kosten		<u>615.654</u>		<u>596.700</u>		<u>540.708</u>
Totaal overige materiële lasten		<u>2.281.178</u>		<u>2.113.900</u>		<u>2.084.302</u>

De overige materiële lasten liggen per saldo € 167.000,- boven de begroting 2018 en € 197.000,- boven de exploitatie over 2017. Hiervan is ongeveer € 75.000,- toe te wijzen aan hogere juridische kosten t.o.v. de begroting 2018 en de realisatie 2017. Daarnaast zijn er hogere kosten voor werkweken en excursies waar tegenover extra inkomsten uit ouderbijdragen staan. Tevens is er sprake van een overschrijding op het budget voor de aanschaf van leermiddelen voor het vmbo techniekonderwijs, hiertegen staan extra ter beschikking gestelde middelen opgenomen onder de rijksbijdragen.

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2018		2017	
	€	€	€	€
Controle van de jaarrekening	18.513		19.360	
Andere controlewerkzaamheden				
Fiscale advisering	1.758		2.949	
Andere niet-controlediensten	10.818			
		<u>31.089</u>		<u>22.309</u>

	2018		Begroting 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
5. Financiële baten en lasten						
5.1 Rentebaten	<u>7.540</u>		<u>5.000</u>		<u>14.252</u>	
		7.540		5.000		14.252
5.5 Rentelasten						
		<u>0</u>		<u>0</u>		<u>0</u>
		<u>7.540</u>		<u>5.000</u>		<u>14.252</u>

Als gevolg van de lage rentestand zijn de rente inkomsten lager dan de exploitatie over 2017.

A 1.6 VERBONDEN PARTIJEN

Naam:	Juridische vorm:	Statutaire zetel:	Code activiteiten:	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
Samenwerkingsverband VMBO-ROC Platform	Samenwerking	Leiden	4 (overig)	nvt	nvt	nvt
Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek	Stichting	Katwijk ZH	4 (overig)	nvt	nvt	nvt

De Stichting Andreas College heeft geen beslissende zeggenschap in het financiële en operationele beleid van de samenwerkingsverbanden.

A 1.7 WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

1.1.7.1: WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting Andreas College van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse D. Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	2
Gewogen aantal onderwijssoorten	4
Totaal aantal complexiteitspunten	10

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor de Stichting Andreas College is € 146.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	J.A.Stevens	A.Turner
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Lid College van Bestuur/Locatie directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/5 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 207.284	€ 78.378
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.200	€ 10.041
Subtotaal	€ 225.484	€ 88.419
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 146.000	€ 98.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	€ 225.484	€ 88.419

Gegevens 2017

Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 121.217	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.064	
	€ 138.280	€ 0

De overschrijding van het bezoldigingsmaximum voor J. A. Stevens houdt verband met de uitbetaling van verlofuren. Deze bezoldigingscomponent heeft geheel betrekking op andere kalenderjaren dan waarin de uitbetaling in de salarisadministratie is verwerkt. Door de toerekening aan het jaar waarin de verlofuren zijn opgebouwd wordt in deze jaren de norm niet overschreden. Er is geen sprake van een onverschuldigde betaling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	D.van der Oever	L.C. Vooijs	C.P. van Dijk	P.J. Guijt	S.Mieras-Tavenier
Functie	voorzitter	lid	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 3.000</i>	<i>€ 3.000</i>	<i>€ 3.000</i>	<i>€ 3.000</i>	<i>€ 3.000</i>
Individueel WNT-maximum	€ 21.900	€ 14.600	€ 14.600	€ 14.600	€ 14.600
<u>Gegevens 2017</u>					
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Beloningen betaalbaar op termijn					
Totaal bezoldiging 2017	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>

Nevenfuncties

Conform de richtlijnen van de Code Goed Bestuur VO worden hier de nevenfuncties van het Bestuur en de hoofd- en nevenfuncties van de interne toezichthouder vermeld.

Overzicht nevenfuncties Raad van Toezicht

D.van der Oever- voorzitter RvT

Nevenfunctie:

- Bestuurlijk rentmeester Ambachtsheerlijkheid Comstrijen
- Penningsmeester bij Federatie Particulier Grondbezit

S.Mieras-Tavenier- lid RvT

Nevenfunctie:

- Lid vertrouwenscommissie advocatenkantoor

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. te Katwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Andreas College voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Katwijk e.o. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de

jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 28 mei 2019
Van Ree Accountants

Was getekend: drs. J. Bergman RA

OVERIGE GEGEVENS 2 - RESULTAATBESTEMMING 2018

	2018	
	€	€
Nettoresultaat over het jaar 2018		-311.558
<i>Bestemming van het resultaat:</i>		
Toevoeging aan het verenigingsvermogen		0
Toevoeging aan de bestemmingsreserve techniekgeden	45.000	
Ten laste gebracht van de algemene reserve	<u>-356.558</u>	
		<u><u>-311.558</u></u>

OVERIGE GEGEVENS 3 - GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld moeten worden voor de beoordeling van de in deze jaarrekening gepubliceerde cijfers.